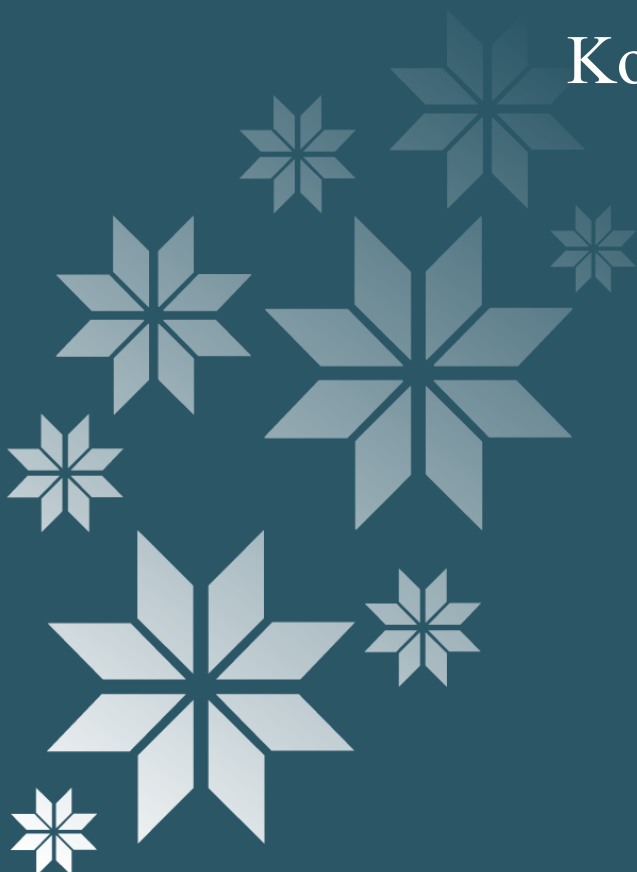

Handlingsplan 2023-2026

Budsjett 2023

Kommunedirektørens forslag

Innhold

1	Kommunedirektøren har ordet	3
2	Mål - utfordringer og muligheter	5
3	Fremtidsperspektiv 5 -10 år	6
4	FNs bærekraftsmål	8
5	Folkehelseperspektiv	10
6	Forpliktelser uten budsjetttramme	11
6.1	Spillemidler	11
7	Budsjettpremisser.....	12
8	Rammevilkår og økonomiske nøkkeltall.....	14
8.1	Statsbudsjettet 2023	14
8.2	Frie inntekter	15
8.3	Lokale inntekter.....	15
8.4	Gjeld, renter og avdrag.....	17
8.5	Pensjonspremie	18
8.6	Foreslåtte bevilgninger til rammeområdene	19
8.7	Foreslåtte bevilgninger pr rammeområder 2023-2026	20
9	Investeringer	21
9.1	Kommunedirektørens anbefalinger til nye bevilgninger til investeringer 2023-2026.....	21
9.2	Startlån 2023:	22
9.3	Øvrige investeringer	22
10	Finansielle måltall - Handlingsregler	24
11	Rammeområdene	25
11.1	Rammeområde 1 Politisk nivå, kontroll og revisjon	25
11.2	Rammeområde 2 Kommunedirektør/sentraladministrasjon	25
11.3	Rammeområde 3 Kirken	26
11.4	Rammeområde 4 Værnesregionen	26
11.5	Rammeområde 5 Oppvekst	27
11.6	Rammeområde 6 Helse og omsorg	30
11.7	Rammeområde 7 Næringsfond	33
11.8	Rammeområde 8 Kultur	35
11.9	Rammeområde 9 Bygg og Eiendom	37
11.10	Rammeområde 10 Selvkostområde Vann, Avløp, Feiing, Plan Bygg og oppmåling.....	39
11.11	Rammeområde 11 Tekniske tjenester.....	42
11.12	Rammeområde 12 Fellesformål	44
12	Detaljert oversikt pr rammeområde budsjett 2023	45
13	Obligatoriske oppstillinger:.....	47

1 Kommunedirektøren har ordet

Hverdagen har i løpet av 2022 gradvis kommet tilbake til normaltstand etter koronapandemien. Ennå gjenstår fullt ut å ta ned kostnadssiden av de effekter pandemien hadde og normalisere driften. Men til tross for pandemien har det vært en svært god utvikling i kommunen det siste året og vi har en høy aktivitet i næringlivet, det pågår flere utviklingsprosjekter og vi opplever en netto tilflytting. Fra 2022 og inn i 2023 tar vi med oss stigende renter, sterk prisvekst, svært varierende strømpriser og en rekke andre forhold som til sammen preger en rekke kommunebudsjetter så vel som Statsbudsjettet for 2023. Den høye prisveksten og renteøkninger gjør at handlingsrommet blir mindre og man får reelt sett gjort mindre for like mye penger som tidligere.

For Selbu kommune sin del så viser kommunedirektørens beregninger at særlig årene 2023-2025 blir krevende i forhold til å nå gjeldende handlingsregler. Beregningen viser videre en gradvis forbedring i perioden. For å oppnå god økonomisk styring og kontroll i tråd med handlingsreglene – og ikke minst for å kunne realisere den forbedringen som 4-årsplanen synliggjør, legger derfor dette budsjettet ikke opp til vekst på noen områder, men legger til grunn en videreføring av tidligere års gitte rammer for tjenesteområdene.

For gradvis å redusere gjeldsgraden og ta grep om høye finanskostnader legges det til grunn et svært begrenset omfang på nye investeringer i planperioden. Avkastning på kommunens investeringer i form av utbytte vil ha avgjørende betydning for å unngå kutt i rammene på tjenesteområdene.

Å nå målene som satt såvel i gjeldende handlingsregler som i forslag til nye handlingsregler har vært utfordrende uten å gjøre kutt i tjenestene. Det er vurdert at slike kutt kan få konsekvenser for om lovkrav overholdes eller at virkningene kan bli kostbare å reversere. Denne handlingsplanen med budsjett for 2023 legger derfor til grunn at handlingsreglene skal nås *i løpet av* Handlingsplanperioden, men ikke allerede i 2023.

Kommunedirektørens forslag til handlingsplan viser følgende resultat:

Kommunedirektørens forslag til Handlingsplan (- i mill kr)	2023	2024	2025	2026
Brutto driftsresultat eksl. Premieavvik	-3,0	4,8	5,8	9,0
Netto driftsresultat eksl. Premieavvik	1,0	4,8	5,8	9,0
NDR av brutto driftsinntekter	0,23 %	1,11 %	1,33 %	2,09 %

2023 blir et år som krever stødig styring for å unngå negative regnskapsresultater. Driftsrammene er videreført fra 2022 i tråd med gjeldende handlingsplan (2022-2025). Imidlertid er ikke alle gevinster fra gjeldende handlingsplan (2022-2025) mulig å realisere. Kommunedirektøren legger likevel til grunn at et budsjett med resultat under 1,75% - 2% (handlingsreglene) i 2023 kan forsvares da forslaget til handlingsplan viser ønsket utvikling utover i planperioden.

Som beskrevet ovenfor fremlegges Handlingsplan 2023-2026 uten vesentlige nye investeringer. I planperioden legges det ikke opp til investeringer som krever finansiering med nye låneopptak, med

mindre investeringene fører til reduserte kostnader i drift som tilsvarer lånekostnaden eller som skyldes lovpålagte og sikkerhetsmessige årsaker. Dette gjelder dog ikke investeringer på selvkostområder som finansieres med gebyrinntekter. De foreslåtte investeringene som følger av Handlingsplan 2023-2026 er vurdert som absolutt nødvendige for å opprettholde drift og forpliktelser.

Innenfor sektor oppvekst er «Sammen i Selbu» et av de store virkemidlene for å nå kommunens ambisjoner i hele den kommende planperioden. Fokus på forebyggende arbeid er avgjørende for å lykkes med kommunens visjon. Utover dette så er det også et svært godt verktøy for å gi effektiv drift, spennende tverrfaglig samhandling og utvikling av våre medarbeidere.

Budsjettet for 2023 gir ikke rom for bemanning ut over lovkrav og heller ikke til å ha ledig kapasitet i for eksempel barnehager utenom hovedopptaket i august. Som vist til ovenfor er det selv med en videreføring av tidligere rammer krevende å innfri de handlingsregler som nylig er vedtatt av kommunestyret. Administrasjonen vil derfor fortløpende arbeide med å utnytte den eksisterende kapasiteten på best mulig måte og finne så fleksible løsninger som mulig innenfor disse rammene.

Innenfor sektor helse og omsorg har det i Selbu, som nasjonalt, vært en vekst i kostnader til kommunale helse- og omsorgstjenester i flere år. Dette har i tillegg til den demografiske utviklingen også sin bakgrunn i nye oppgaver. Det er spesielt en økning i tjenester til innbyggere under 80 år. Fremover vil det bli nødvendig med en omstilling rettet mot forebygging og helsefremming. Det blir også nødvendig med en gjennomgang av tjenestenivået. Rammene til sektoren er fremskrevet fra tidligere år, men det kreves en viss tilpasning av driften for å overholde disse. Med økende utfordringer i årene fremover må vi ha god budsjettkontroll slik at vi har verktøy for bevisste valg.

Sektor helse og omsorg møter utfordringer med rekruttering, og dette gjelder så vel til faste stillinger som til ferievikarer. Selbu kommune kan ikke alene løse denne utfordringen. For eksempel vil bedre utdanningsmuligheter for alt helsepersonell være viktige virkemidler i rekrutteringsarbeidet. Vårt fremste virkemiddel i dag er at vi som er yrkesaktive bidrar til samfunnsoppgavene fullt ut. Dette gjelder selvsagt ikke bare på helseområdet, men for hele samfunnet. Vi er ikke mange nok. Å skape en «heltidskultur» blir svært viktig. En kultur der heltid er normalen og bidrar til at vi har flere ressurser tilgjengelig på jobb, vi oppnår mer «nærvær» på jobb og vi får økt kvalitet på tjenestene.

Kommunale avgifter øker gjennomsnittlig med 8% for et normalgebyr. Hoveddelen av økningen knyttes til renteøkning. Selbu kommune vil i årene fremover ta viktige og nye investeringer på selvkostområdet som også vil prege gebyrnivået. Økt investeringsbehov og økt gebyrnivå er også varslet for en rekke andre kommuner i hele landet.

2 Mål - utfordringer og muligheter

Kommuneplanens samfunnsdel definerer målsetninger for Selbu kommune som tjenesteprodusent og samfunnsutvikler. Her beskrives hovedmålet for Selbu 2030 som:

«Selbu er et attraktivt lokalsamfunn som er inkluderende og trygt, med bærekraftig vekst og utvikling.»

Kommunedirektøren løftet følgende spørsmål i årets strategidialog i forkant av budsjettprosessen:

Hvordan kan vi styrke lokalsamfunnet, slik at det blir vitalt, attraktivt og godt rustet for fremtiden?

Selbu Kommunes hovedutfordring inn i kommende planperiode og videre i årene fremover vil bli å håndtere gjeldsbelastningen opp imot kommende demografiutvikling. Demografiframskrivinger indikerer at Selbu kommunes utgiftsbehov innen pleie og omsorg øker med 25 mill. kr frem til 2032. Samtidig forventes det en reduksjon i barnetall som tilsier en reduksjon i utgiftsbehov på 12 mill. kr innen grunnskole og barnehage frem til 2032. Demografiendringene vil kreve en omprioritering av ressurser for å kunne opprettholde nødvendige pleie- og omsorgstjenester.

En kraftig lønns- og prisvekst utfordrer Staten, norske kommuner og næringslivet. I forslag til statsbudsjett gjøres det store kutt for å dempe denne veksten. Likevel vil dette utfordre budsjettene for 2023 for en rekke norske kommuner, også Selbu.

Høy gjeldsgrad og økende nivå på lånerenter vil belaste driften med betydelige finansutgifter i overskuelig fremtid. Dette gir begrenset handlingsrom i drift og investering. Situasjonen er krevende, og det er nødvendig å ta grep for å sikre en forutsigbar drift av lovpålagte tjenester over et lengre tidsrom. Samtidig med dette skal kommunens rolle som samfunnsutvikler fylles – og det er avgjørende at kommunen har en bærekraftig drift over tid som bidrar til å legge til rette for ønsket utvikling i lokalsamfunnet. Kommunen skal møte våre innbyggers behov fra vugge til grav, og tjenestene har stor betydning for enkeltmennesker, frivillighet og næringsliv.

Selbusamfunnet skal bære preg av vekst og muligheter. Her skal det være godt å bo og leve. Stabil tjenesteproduksjon og forvaltning av kommunens viktige investeringer må være sentralt i arbeidet med å nå det overordnede målet fra kommuneplanens samfunnsdel.

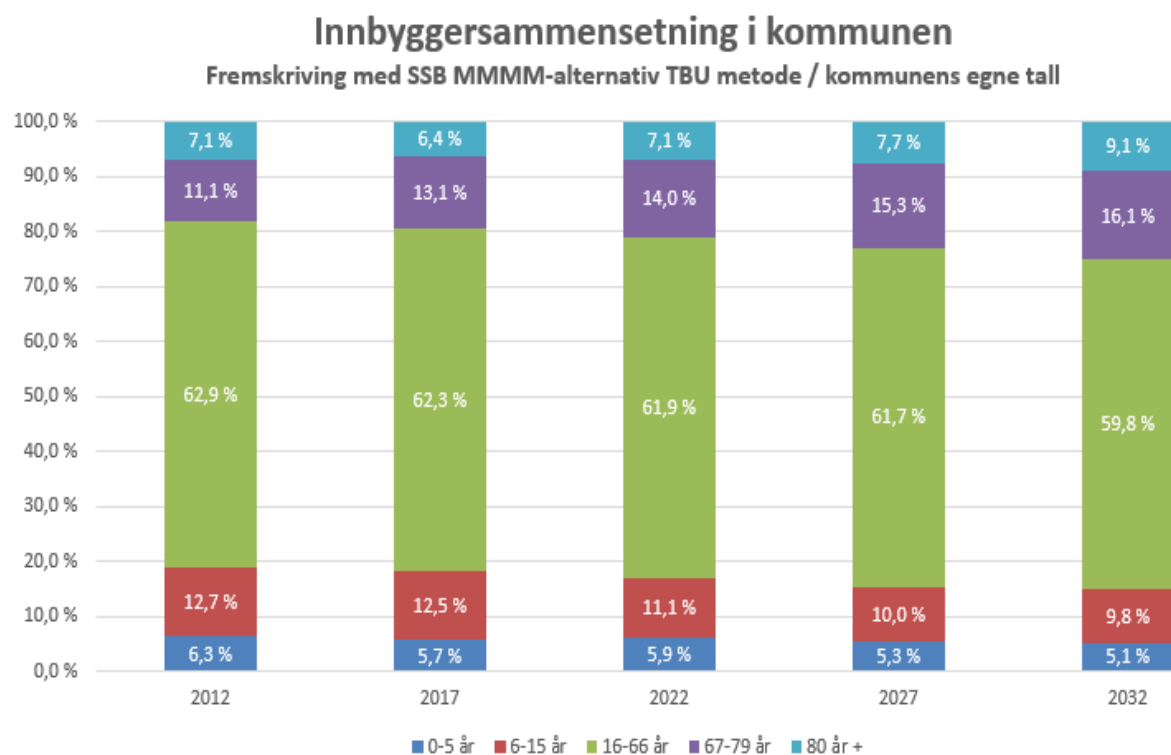
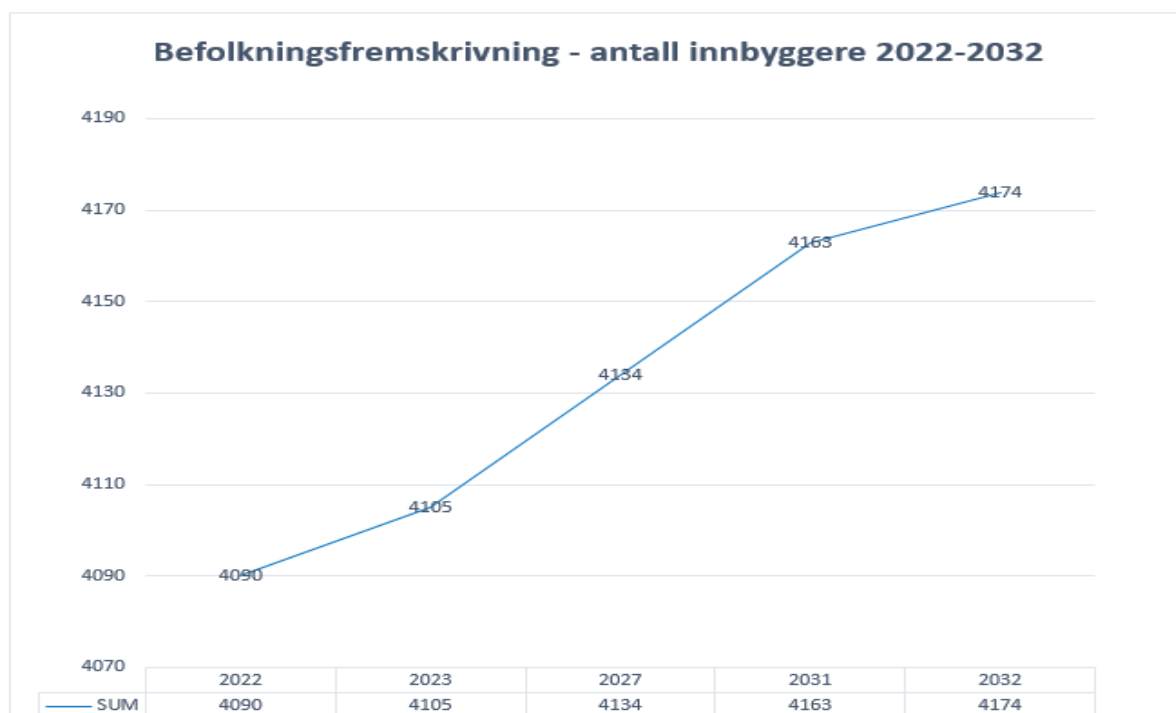
Kommunedirektøren har i sitt arbeide ved utarbeidelse av forslag til handlingsplan 2023-2026 vurdert følgende:

- Hvordan tilrettelegge for helhetlig drift som skaper solid grunnlag for anbefalingene og den veksten som vi har som mål?
- Hvordan skape forutsigbarhet og sikre et godt tjenestetilbud over tid?

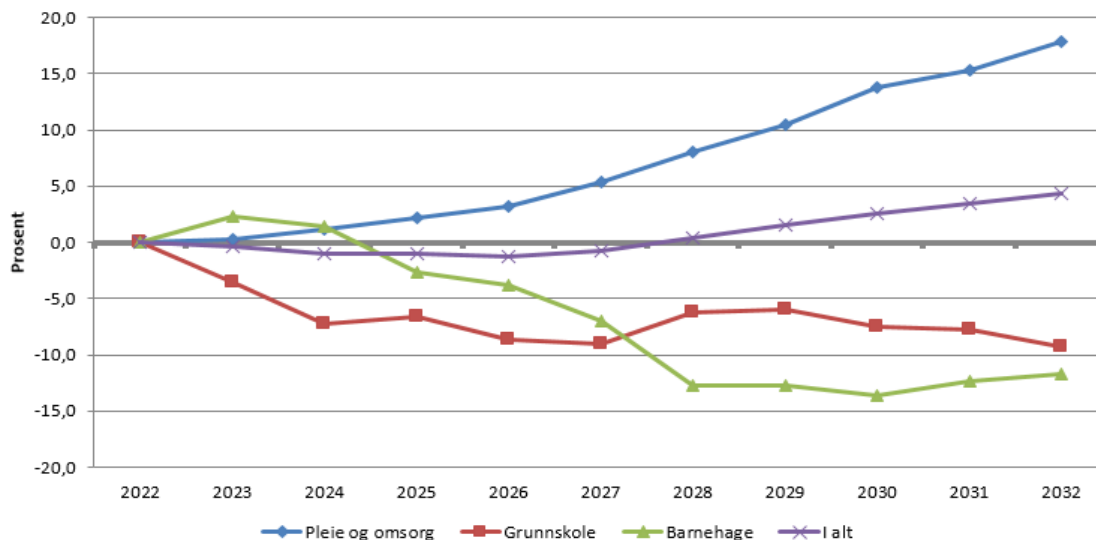
3 Fremtidsperspektiv 5 -10 år

SSBs befolkningsframskriving pr juli 2022 viser følgende utvikling:

Endret utgiftsbehov demografi - kommunen - 2022 - 2032

(målt ved inngangen til det enkelte år)

Utfordringen ligger foran oss. Analyser basert på befolkningsprognoser viser en tydelig utvikling der utgiftene til pleie og omsorg vil øke med 5% frem til 2027 og ytterligere 10% fra 2027 -2032. For grunnskole og barnehage ses en reduksjon.

Overføringene fra staten vil påvirkes av endringen i demografi, og i praksis må det skje en omfordeling av midlene internt for å styrke Pleie- og omsorgstjenestene i årene som kommer. Dette kan gi oss utfordringer med å håndtere målsetting og ambisjoner om vekst på andre områder.

4 FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål ble vedtatt i 2015 og er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. FNs bærekraftsmål består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Bærekraftsmålene skal gjøre noe med årsakene til fattigdom, ulikheter og klimaendringer.

Et av hovedprinsippene i bærekraftsmålene er at ingen skal utelates (Leaving no one behind). De mest sårbare menneskene må derfor prioriteres. Eksempel på ekskluderte grupper er mennesker med nedsatt funksjonsevne, flyktninger, etniske og religiøse minoriteter, jenter og urfolk.

FNs bærekraftsmål gjelder alle land i hele verden, både rike og fattige. Målene har stor innvirkning på norsk politikk – både i kommuner og lokalsamfunn og nasjonalt. Kommunal- og distriktsministeren har ansvaret for koordinering av regjeringens arbeid med FNs bærekraftsmål.

Selv om mange av målene allerede er oppfylt i Norge, gjenstår mye arbeid også her hjemme. Et eksempel er mål 12 som handler om ansvarlig forbruk og produksjon, der vi må jobbe for å redusere matsvinn. For å stoppe klimaendringene på mål 13, må Norge redusere utslippene sine.

For alle land som har sluttet seg til bærekraftsmålene så gjelder forpliktelsen til en forbedring – vi skal skape en ønsket utvikling, selv om vi mener oss bedre enn andre land på noen områder.

Regjeringen la frem en nasjonal handlingsplan for målene i juni 2021. Dette er viktig fordi de 17 bærekraftsmålene henger tett sammen. Det er også nødvendig med en god plan for hvordan vi kan oppnå målene på tvers av politiske skillelinjer og i samarbeid med organisasjoner og kommuner.

Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030 finner vi i Stortingsmelding 40 2020/2021. Stortinget behandlet handlingsplanen som ble vedtatt 5. april 2022: «Innstillingen for Mål med mening – Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030 (Innst. 218 S)». Med bare åtte år igjen til målene skal være nådd, må alle land i verden og alle menneskene i hvert enkelt land jobbe sammen.

Selbu kommunes visjoner og planer har langt på veg de samme målene som FNs bærekraftsmål, men vi har ennå ikke tatt jobben med å sette dem i dette perspektivet. Alle norske kommuner og bedrifter må sammen med Staten gjøre sitt til at disse målene nås. Kommunedirektøren vil derfor gradvis implementere dette som et styringsperspektiv fremover. Handlingsplanen berører så godt som alle de 17 av FNs bærekraftsmål.

Kommunedirektøren vil i egen sak til kommunestyret gjøre en vurdering av om Selbu skal knytte seg til «bærekraftsnettverket» i Trøndelag.

5 Folkehelseperspektiv

Folkehelsearbeid er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, og arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen. Folkehelsearbeid dreier seg derfor blant annet om:

- Å utforme omgivelsene i samfunnet på en måte som styrker befolkningens helse, og forebygger at det fører til helseproblemer.
- Å stimulere til økt livskvalitet i befolkningen.
- Å arbeide for at innbyggernes motstandskraft mot helsetrusler øker, og øke deres forutsetninger for å mestre og kontrollere hverdagens utfordringer.

Godt folkehelsearbeid er et viktig moment for å skape godt grunnlag for de anbefalingene som er gjort i kommunestyrets strategidialog og den veksten som det er store ambisjoner om. God helse og bra livskvalitet er viktig for å nå målsetting fra kommuneplanen samfunnplan om *...et attraktivt lokalsamfunn som er inkluderende og trygt.*

6 Forpliktelser uten budsjettramme

6.1 Spillemidler

Selbu kommune har i kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett, friluftsliv og anleggsutvikling 2018-2026 forpliktet seg til å finansiere inntil 10% kommunal egenandel av godkjent kostnad for anlegg som er spillemiddelberettiget. Dette gjelder ikke nærmiljøanlegg og friluftstlivanlegg. I tillegg har Selbu Kommune forpliktet seg til å yte tilskudd til anleggsinvesteringer på minimum 5% av totale investeringer på Selbuskogen Skisenter AS. Pr i dag er det registrert følgende forpliktelser:

Organisasjon	Anlegg	Anleggsnr.	Beløp (inntil)	Søknadsår	Forventet utbet.
Selbuskogen skisenter	Rulleski 3	72610	Kr. 555 000	2019	2022/2023
Selbuskogen skisenter	Snøproduksjon 2	72612	Kr. 192 000	2019	2022/2023
Selbuskogen skisenter	Rehab. lysløype	13527	Kr. 50 608	2021	2022/2023
Selbuskogen skisenter	Lagerbygg	53482	kr. 25 425	2020	usikkert
Selbuskogen skisenter	Lagerbygg utstyr/sperremateriell	78601	Kr. 18 700	2021	usikkert
Selbu ballklubb	Idretts- og servicebygg	75232	Kr. 129 061	2021	2022/2023
Selbu IL	Lagerbygg friidrett	77310	Kr. 113 000	2020	usikkert (2024-2025)
Selbustrand IL	Sanitæranlegg Damtjønna	78599	Kr. 35 455	2021	usikkert
Øverbygda IL	Rehab. Hersjøhytta	19367	Kr. 81 428	2021	2023
Årsøya Fritidspark	Rehab. adm. bygg	80093	Kr. 243 000	2022	usikkert
Selbu skytterlag	Målskiver Selbuhallen	79998	Kr. 64 000	2022	usikkert

Forpliktelsene er ikke lagt inn i budsjett. Det tar ofte noe tid fra søknad blir godkjent til ferdigstillelse av anlegg og utbetaling av tilskudd vil komme som er forbruk de årene tilskudde kommer til utbetaling. Det er tidligere praktisert å bevilge enkeltbeløp fra disposisjonsfond men Kommunedirektøren finner det noe u hensiktsmessig og lite forutsigbart i en presset kommuneøkonomi. Det jobbes derfor med å finne hensiktsmessige måter å håndtere dette på ift budsjett. Kommunedirektøren vil etter en helhetlig vurdering komme tilbake med en egen budsjettjustering for bevilgning av egen årlig ramme for inndekking av disse forpliktelsene.

7 Budsjettpremisser

Anbefalingene for planperioden 2023-2026 gjort i strategidialogen 2022 danner utgangspunktet for budsjettpremissene:

OPPVEKST

1. Å styrke/opprettholde ressurser til barnehage og til grunnskoleopplæringen til tross for fallende elevtall for å kunne opprettholde god kvalitet i dagens skolestruktur. Samtidig må det jobbes med å forbedre inkluderende praksis og redusere spesialundervisning på sikt.
2. At det ved behov for barnehageplasser utenom hovedopptak må barnehagene tilføres ressurser for å kunne opprette plasser.
3. Fortsatt satsning på femdagers skoleuke, samt SFO.
4. Å løfte frem prosjektet «Sammen i Selbu» og inkludere VR barnevern som en del av dette.
5. At det må vurderes å tilføres ressurser til bindeledd og oppbygging av stedlig BV, samt oppbygging av familieteam og koordineringen av denne.
6. Å vurdere barnehagestruktur før rehabilitering av Innbygda barnehage.
7. Å styrke kulturskolen som et viktig verktøy for å nå målene med samfunnsoppdraget om mestring og motvirke utenforskap, samt som et tiltak for økt bosetting
8. Å ha fokus på rekruttering av kompetanse, blant annet flere menn inn i barnehagene.
9. Å sikre gode og fremtidsrettede læremidler. Eks nettbrett, programmering, VR-utstyr, lærebøker/læremidler.

Helse og omsorg

1. Å fortsette arbeidet med «Sammen i Selbu», gjennom å styrke og systematisere det tverrfaglige og tverrsektorielle samarbeidet.
2. Å sette av ressurser til arbeid med en kompetanse- og rekrutteringsplan.
3. Å starte innføringsprosjekt knyttet til Helseplattformen.
4. Å opprettholde ressurs til innføring av velferdsteknologi, og sette av midler til nødvendig innkjøp. Vurdere behovet for teknisk kompetanse og hvordan dette kan løses.
5. Oppstart av arbeid med innføring av årsturnus som pilot i en del av tjenesten.

Tekniske tjenester inkl vann og avløp

1. Planmessig utskiftninger av vannledninger og renseanlegg for å tilfredsstille rensekrav.
2. Å igangsette arbeid med kontroll av spredt avløp
3. Å revidere vegplanen for å tydeliggjøre hvilke av kommunens veger som må prioriteres for oppgradering eller vedlikehold slik at vi kan sikrenæringstrafikken og ivareta trafiksikkerhet.
4. Å gjøre valg og prioriteringer av områder som skal tilrettelegges for fritidsbebyggelse
5. Å ha høyt fokus på trafiksikkerhet i alt planarbeid.

Bygg og eiendom

1. At vi får på plass avklaring rundt Innbygda Barnehage, der så vel barnehagestruktur samt fortsatt vedlikehold kontra ny barnehage vurderes.
2. At det legges langsiktige planer og avklaringer med hensyn til antall leiligheter Selbu Kommune skal ha til enhver tid og bruken av disse.
3. Å synliggjøre en langsiktig vedlikeholdsplan for alle kommunens bygg.

Næring

1. At vi minimum holder utviklingsaktiviteten i Selbu Vekst AS (kommunens utviklingsapparat) på det nivå er i dag. Det må vurderes å øremerke mer kapital til utviklingsarbeid. Dette da det vil bli stor kamp om arbeidskraft, bosetting og besøksnæringen fremover.
2. At Selbu har fokus på at sysselsetting gir god folkehelse.

Kultur

1. Å arbeide for å fremme bygdas kulturarv og bl.a. gjennom ressurser til å ha fokus og engasjement til utarbeidelsen av Kulturmiljøplan med forslag til tiltak (ferdigstilles i 2023).
2. Å bevilge midler til innleie av museumsfaglig kompetanse.
3. Å redusere gjengroing av eksisterende friområder, samt elva Nea og Selbusjøen.
4. Å stimulere frivilligheten for å lykkes med bistand med spillemiddelsøknader og samt fortsatt gi tilskudd til aktiviteter via kulturmidler,
5. At Tælet kultursal blir et naturlig valg som arena for kulturformidling. Vi må få på plass en modell for håndtering av administrering av arrangement.

Sentraladministrasjon

1. Å sette fokus på arbeidet med digital utvikling i hele organisasjonen
2. Å lage en offensiv felles rekrutteringspakke som skal synliggjøre alle muligheter med å komme til Selbu så vel våre gode jobbmuligheter som andre fordeler med å bo i Selbu.
3. At det må utarbeides planer for rekruttering og kompetanseutvikling for alle enheten basert på analyse av kommunens behov for personell på kort og lang sikt
4. Å utarbeide en helhetlig strategi for kommunikasjon.
5. Å sette fart på kvalitetsarbeid og en fungerende internkontroll.

Å implementere alle de ønsker og prioriteringer som fremkommer i Strategidialogen er ikke mulig innenfor de rammer som kommunen har til rådighet, men de må gi retning og bidra til å løfte de politiske prioriteringer slik at de sammen virker mot et overordnet mål.

Kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan tar utgangspunkt i opprinnelig budsjett for 2022, justeringer gjort pr 2.tertial 2022 og vedtatt økonomiplan for 2022-2025. I tillegg er følgende budsjettpremisser lagt til grunn:

- Føringer og bevilgninger i fremlagte forslag til statsbudsjett for 2023
- I takt med økende renter på lån økes avkastningskravet fra kommunens aksjer
- Drift tilrettelegges slik at det skaper forutsigbar drift og sikrer et godt tjenestetilbud
- Ingen vesentlige nye investeringer som krever finansiering med nye lånemidler. Dette gjelder ikke investeringer på selvkostområder som finansieres med gebyrinntekter
- En generell lønnsvekst i 2023 på 4%
- En forventet rentekostnad på lån på 4,5% for årene 2023-2026
- Sikker leveranse av tjenester iht lovkrav og av tilfredsstillende kvalitet
- Fortsatt satsning på prosjektet «Sammen i Selbu»
- Sikre bemanningsnorm i skole og barnehage
- 5-dagers skoleuke
- Full barnehagedekning iht barnehageloven
- Kommunale helse- og omsorgstjenester av god kvalitet og videreføring av prinsipp om at alle brukere skal bo lengst mulig i eget hjem
- Samme beleggsprosenten (80-85%) på Selbu sykehjem som 2022
- Eiendomsskatt iht eiendomsskattelovens §3 bokstav C: kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum
- Produksjonsavgift på vindkraft iht forslag til statsbudsjett 2023
- Forventninger om utbytte fra kommunens investeringer

8 Rammevilkår og økonomiske nøkkeltall

8.1 Statsbudsjettet 2023

Forslaget til handlingsplan 2023-2026 er basert på fremlagte forslag til statsbudsjett for 2023.

Statsbudsjettet betegnes som et stramt og rettferdig statsbudsjett og preges av økte utgifter til folketrygda, krig i Europa, energikrise og flyktningstrøm. Regjeringa gir tydelig beskjed om at «Vi må prioritere – mange gode prosjekter må vente». Kommunenes Sentralforbund (KS) betegner forslaget til statsbudsjettet som tøft for kommunesektoren og som gir tøffe vilkår for kommunenes muligheter til å gi innbyggerne et godt helsetilbud.

I forslaget til statsbudsjett 2023 er det lagt til grunn følgende endringer med betydning for Selbu Kommune:

- Redusert maks.pris barnehage
- Gratis barnehageplass fra tredje barn i familien
- Endringer knyttet til barnevernsreformen
- Endringer knyttet til ny barnevernslov
- Endringer knyttet Basistilskuddet til fastleger
- Vekst i kostnadene til forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger,
- Reduksjon som følge av gevinster Nytt prøvegjennomføringssystem i grunnskolen
- Regelendringer ny opplæringslov
- Endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger – reduserte overføringer
- Endring eiendomsskatt på grunn under linjer
- Økt produksjonsavgift for vindkraft fra 2023
- Naturressursskatt på vindkraft fra 2023

Enkelte av oppgaveendringene kan gi vesentlige utslag i rammeområdenes budsjett.

Kommunedirektøren vil fortløpende vurdere behov for eventuelle budsjettjusteringer når endelig vedtak om statsbudsjett foreligger

8.1.1 Innbyggertilskudd

Statsbudsjettet viser følgende endringer i innbyggertilskudd

Innbyggertilskudd	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Pr innbygger	23 726	24 710	25 083	24 761	26 134	28 077	28 297	28 463

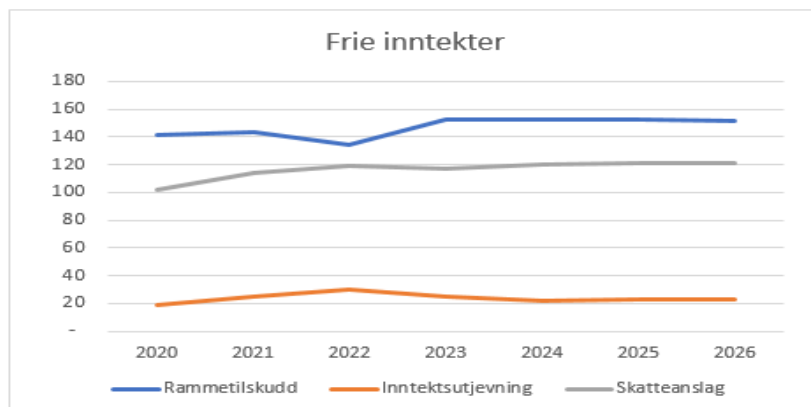
8.1.2 Utgiftsutjevning:

Selbu kommune blir for 2023 tilført 7 689 kr pr innbygger i ekstra rammetilskudd gjennom utgiftsutjevningen, en økning på 764kr. Økningen skyldes i hovedsak en vesentlig endring i kriteriet for barn under ett år uten kontantstøtte og økt antall barn i samme kategori. Dette alene utgjør en økning på 685 kr.

8.2 Frie inntekter

Fremlagte forslag til statsbudsjett 2023 viser følgende prognose på frie inntekter

<i>i mill. kr</i>	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Rammetilskudd	142	144	134	153	153	152	151
Inntektsutjevning	19	25	30	25	22	22	23
Skatteanslag	102	114	119	117	121	121	121
Sum frie inntekter	262	283	283	294	295	295	295

Skatteanslag

Følgende legges til grunn for skatteanslag for 2023 - 2026

Skatteanslag	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Skatt (i hele tusen)	102 099	114 143	119 293	116 823	120 523	120 716	120 881
Vekst fra forrige år	1,9 %	11,8 %	4,5 %	-2,1 %	3,2 %	0,2 %	0,1 %
Skatt som pst av landsgj.snittet:	79,9 %	77,2 %	74,9 %	77,6 %	79,5 %	79,5 %	79,5 %
Skatt og netto skatteutjevning som andel av landsgj.snittet av skatt:	94,4 %	94,2 %	93,9 %	94,2 %	94,3 %	94,3 %	94,3 %

Reduksjon i skatteinntang fra 2022 til 2023 skyldes at det i 2022 var høyere skatteinntekter knyttet til utbytte og noe restskatt fra 2021 som ikke videreføres i 2023. Økningen i skatt fra 2024 er i hovedsak knyttet inntekten fra naturressursskatten fra vindkraft.

8.3 Lokale inntekter

Utbytte:

For Selbu kommune er det viktig å se lånegjeld og investeringer i en sammenheng. Med høy gjeldsgrad må kommunens investeringer gi nødvendig avkastning eller måtte selges for å redusere gjelden. Kommunedirektøren mener det er mest bærekraftig på sikt å forvalte disse investeringene gjennom fortsatt eierskap, og med en bevisst utbyttepolitikk.

Det legges i planperioden til grunn et årlig utbytte fra TrønderEnergi AS på 3 mill. kr basert på vedtatt utbyttepolitikk pr 2022.

For Selbu Energiverk As legges det til grunn et utbytte 14 mill. kr for 2023. For årene 2024 – 2026 legges det inn et årlig forventet utbytte på 10 mill. kr.

Eiendomsskatt:

Inntekt fra eiendomsskatt videreføres som justert budsjett 2022 for årene 2023 og 2024. Fra 2025 må det påregnes en reduksjon i eiendomsskatteinntekten som følge av ny taksering av kraftlinjer og vindkraftanlegg, rehabilitering av Nesjødammen, samt lave strømpriser 2021-2022. Dette er forhold som vil påvirke eiendomsskattegrunnlagene. Virkningen er vanskelig å estimere, så langt er det lagt inn en reduksjon på 1 mill. kr fra 2025 som et forsiktig anslag.

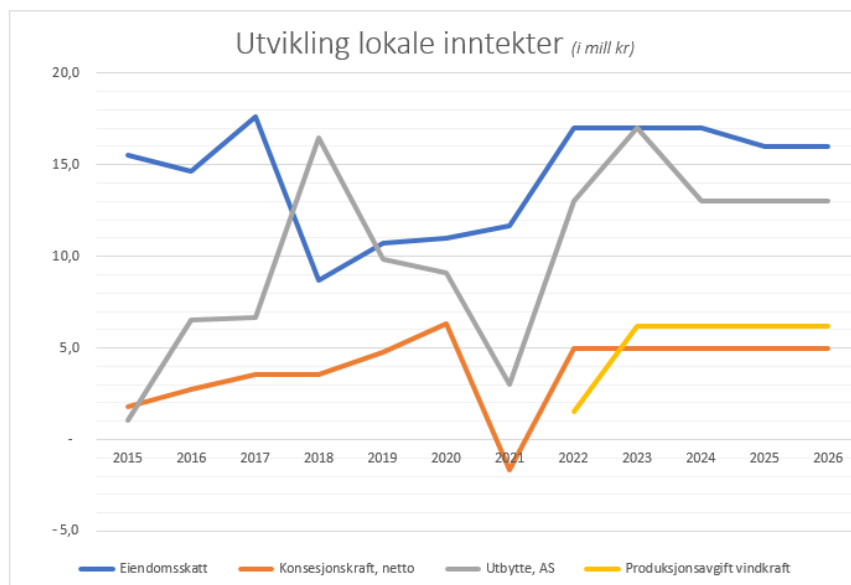
Vindkraft:

Produksjonsavgift for vindkraft legges inn med forutsetning om 2 øre pr kwh produksjonsvolum (3,1 mill. kr). Forslag til statsbudsjett 2023 foreslår i tillegg en naturressursskatt på vindkraft tilsvarende 1 øre pr kwh. Dette er foreslått skal inngå som en del av inntektsutjevninga på linje med naturressursskatt fra vannkraft, og vil derfor komme som en sentral skatteinntekt, ikke som en lokal inntekt.

Konsesjonskraftinntekt:

Netto inntekt konsesjonskraft settes til 5 mill. kr. Dette betinger en gjennomsnittspris for salg på 0,34 øre/kWh. Kommunekraft AS er engasjert for å bistå i salg av kraft og inngå langsiktige priskontrakter for å sikre forutsigbarhet.

Dette gir følgende utvikling for Selbu kommunes lokale inntekter:

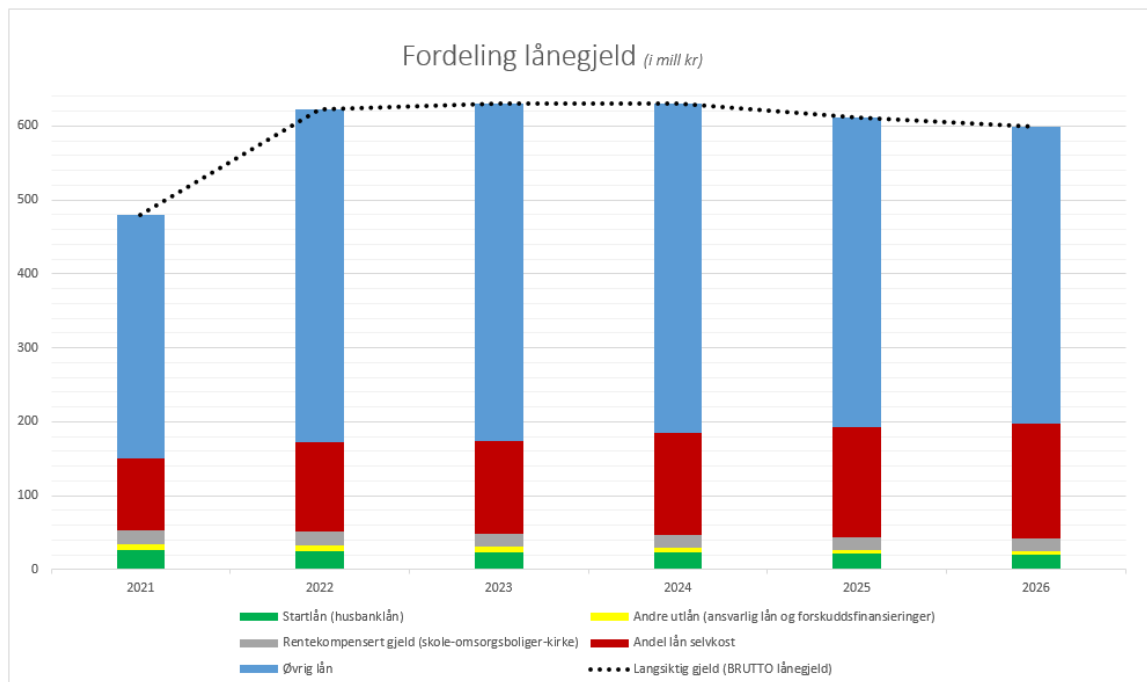

Lokale inntekter	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Eiendomsskatt	15,5	14,7	17,7	8,7	10,7	11,0	11,7	17,0	17,0	17,0	16,0	16,0
Konsesjonskraft, netto	1,8	2,7	3,6	3,6	4,8	6,3	-1,7	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Utbytte, AS	1,1	6,5	6,7	16,4	9,9	9,1	3,0	13,0	17,0	13,0	13,0	13,0
Produksjonsavgift vindkraft								1,6	6,2	6,2	6,2	6,2
SUM	18,3	23,9	27,9	28,7	25,3	26,4	13,0	36,6	45,2	41,2	40,2	40,2

8.4 Gjeld, renter og avdrag

Basert på vedtatte investeringer pr oktober 2022, fremlagte forslag til nye investeringer og en forutsetning om minimumsavdrag reduseres Selbu Kommunes langsiktige lånegjeld (brutto lånegjeld) med 12 mill. kr fra 2022 til 2026. Lånegjelden fordeles slik:

Lånegjeld (i mill kr)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Startlån (husbanklån)	26	25	24	23	22	21
Andre utlån (ansvarlig lån og forskuddsfinansieringer)	9	8	7	6	5	4
Rentekompensert gjeld (skole-omsorgsboliger-kirke)	19	19	18	18	17	17
Andel lån selvkost	96	120	126	138	149	155
Øvrig lån	330	450	455	446	418	402
Langsiktig gjeld (BRUTTO lånegjeld)	480	622	630	631	611	598

Avdrag (i mill kr)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Beregnet minumumsavdrag	14,6	14,0	17,0	17,0	17,0	17,0
av dette finansieres følgende av andre						
Kompensert avdrag (omsorgsboliger)	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Andel avskrivninger Selvkost	-4,7	-5,2	-5,7	-6,1	-6,7	-7,1
Netto avdrag	9,5	8,4	10,9	10,5	9,9	9,5

Avdrag startlån føres i investering, mottatte avdrag avregnes mot utgiftsførte avdrag.

Renter (i mill kr)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Beregnet total rentekostnad	4,6	11,7	26,0	26,0	26,0	26,0
av dette finansieres følgende av andre						
Renter startlån (anslag)	-0,3	-0,5	-0,8	-0,9	-0,9	-0,8
Rentekompensasjon (skole-omsorgsboliger-kirke)	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Kalkulatoriske renter Selvkost	-1,9	-4,8	-5,3	-5,6	-5,9	-6,1
Netto rentekostnad	2,3	6,3	19,8	19,4	19,2	19,0

8.5 Pensjonspremie

Arbeidsgivers andel av pensjonspremien settes lik beregnede prognoser pr september 2022 fra KLP og Statens pensjonskasse.

Selbu Kommune har pr oktober 2022 ca. 24 mill. kr i premiefond hos KLP, i hovedsak opparbeidet gjennom ekstraordinære tilbakeføringer og årlige avkastninger til fondet. Tilførselen av midler på fond avhenger bl.a. av den avkastningen KLP oppnår på plasserte pensjonsmidler.

Dette er midler som kun kan brukes til å betale fremtidige pensjonspremier, og som vil bidra til å frigjøre midler tilsvarende i drift. Kommunedirektøren foreslår å bruke 5 mill.kr. årlig av premiefondet i årene 2023-2026, og foreslår samtidig å redusere den totale bevilgningen til rammeområdene tilsvarende.

Pensjonspremien skal bl.a. dekke årlige reguleringer av pensjonsforpliktelsen som følge av endringer i lønnsoppgjør og trygdeoppgjør. Oppdaterte prognoser fra SSB pr september 2022 viser en betydelig høyere lønns- og prisvekst for 2023 enn tidligere antatt. Dette vil gi en høyere pensjonspremie i 2023. For årene 2024-2025 er det forventninger om en litt lavere pensjonspremie, før den igjen øker fra 2026. Levetiden øker og flere skal ha pensjonsutbetalinger fra KLP. I tillegg kommer endringer i regelverket for AFP som forventes å gi ytterligere økte pensjonspremier i årene som kommer.

Forventet økning i pensjonspremie fra år 2026

Avsetningskravet til fremtidige alderspensjonister er redusert som følge av endret regelverk for AFP. Dette gjelder for ansatte født i 1963 og senere og vil gi en økning i pensjonspremien fra de første kullene begynner å ta ut AFP fra 2025. Økningen vil komme som en økt kostnad i drift fra 2026, og for å kunne håndtere økningen i pensjonspremien vil Kommunedirektøren anbefale tett oppfølging og en hensiktsmessig forvaltning av premiefondet for å kunne være i stand til å tilpasse den økte kostnaden knyttet til pensjonspremien i driften over tid. Det er derfor ikke å anbefale å belaste premiefondet ytterligere i 2023.

Premieavvik KLP

Beregnet premieavvik for 2023 er iht prognoser pr september 2022 +17,2 mill. kr. For årene 2024-2026 estimeres premieavviket til +8 - +11,7 mill. kr.

Premieavvik defineres som differansen mellom innbetalt pensjonspremie og kostnadsført pensjon i regnskapet. Så lenge innbetalt pensjonspremie er større enn kostnadsført pensjon vil dette gi en tilsvarende inntekt. Denne inntekten skal kostnadsføres i de 7 påfølgende år. Etter hvert vil akkumulert kostnadsføring av tidligere års premieavvik bli større enn årets premieavvik og vil da gi en tilsvarende merkostnad. Kommunedirektøren foreslår derfor å avsette årets premieavvik til disposisjonsfond for å sikre midler til senere års kostnadsføring av premieavvik.

8.6 Foreslåtte bevilgninger til rammeområdene

Kommunedirektøren foreslår følgende endringer i bevilgninger til drift på de ulike rammeområdene for årene 2023-2026:

Effektiviseringsprosent

Tiltaket fra 2022 om en redusert bevilgning på 0,5% på netto bevilgning rammeområder videreføres. Dette betegnes som en effektiviseringsprosent da tiltaket er tenkt som en gevinst fra effektiv bruk av fellesskapets ressurser og er basert på samme prinsipp som reduksjon i statsbudsjett. Nedtrekket økes fra 0,5% til 0,75% fra 2023-2026. Økningen på 0,25% brukes til å finansiere følgende tiltak:

- Ansattearrangement 2024 – 0,2 mill. kr
- Lederutvikling 2023 – 0,1mill. kr
- Avsetning av midler til innovasjon og endringskompetanse 0,2 – 0,5 mill. kr: Midlene er tenkt brukt til innovasjon, endringsprosjekter, utviklingsprogram, effektiviseringsprosjekter mm som kan vise til målsetting om økt handlingsrom og avsettes på rammeområde 12 fellesformål.

Kommunedirektøren foreslår å ikke trekke ned ramme Helse og omsorg for effektiviseringsprosent i 2024 – 2026. Det legges inn en reduksjon i 2023 for å synliggjøre noe krav til effektivisering, men kommunedirektøren finner det urimelig å videreføre denne reduksjonen utover 2023 da endringer i demografi vil føre til økte utgifter for området i årene som kommer.

Lønn

Budsjettert lønn 2022 er justert opp med lønnsoppgjør 2022 tilsvarende 3,84% + økte ulempetillegg – tariff 2022. Lønnsreserve avsatt til dekking av delårsvirkning av lønnsoppgjør 2023 økt til 5 mill. kr, tilsvarende 4,0%. For 2024-2026 settes lønnsreserven til 3,5 mill. kr tilsvarende 3,0%.

Tilskudd kirke

Kommunedirektøren foreslår å justeres opp tilskuddet til kirken tilsvarende 6% for å kompensere for lønnsvekst de siste årene.

Strøm

Som følge av lavere strømpris reduseres ramme med 1/3 ift forbruk 2021. Gjennomsnittlig strømpris (NordPool) var i 2021 på 42 øre. I tillegg er det en forventning om lavere energiforbruk i nye bygg

Redusert ramme helse og omsorg

Som følge av endret tjenestebehov barnebolig og overgang til ordinær tjeneste reduseres ramme Helse og omsorg 2023 med 1 mill. kr ift 2022.

Helseplattformen

Kostnader iht prisbilag er lagt inn med helårsvirkning fra 2024. Helse og omsorg tilføres midler til å dekke opp innføringsressurs i helseplattformen, helårsvirkning 500 000 kr i 2023 og halvårsvirkning 250 000 kr i 2024.

Driftsressurs uteområde

For å forvalte uteområder ved nye bygg forslås det årlig å avsette 0,5 mill. kr til dette formålet.

Innovasjon – muligheter for bruk av ny teknologi drift bygg

Det foreslås å avsette 0,3 mill. kr fordelt på 2023 og 2024 for å se på muligheter for innovasjon og bruk av ny teknologi ift drift av bygg.

Ekstra ressurs kommuneplanens arealdel (KPA)

Som følge av arbeid med KPA er ramme for Plan, Areal og Teknikk økt med 1 mill. kr i 2023, med gradvis nedtrapping i 2024 og full reduksjon fra 2025.

Justeringer ramme Oppvekst

Ramme 2023-2026 justert opp som følge av gratis SFO og redusert makspris i brukerbetaling barnehage iht vedtak statsbudsjett 2022 samt virkning av barnehageopptak høsten 2022. I tillegg er området tilført midler for å dekke anskaffelse av nytt utlånssystem på Selbu folkebibliotek.

Oppvekst - Redusert ramme 2026

Nedgang i barnetall vil gi utfordringer. I et 5-årsperspektiv ses en reduksjon på 10% i barnetallet. Reduksjonen har direkte inngripen i økonomien gjennom tilsvarende redusert rammetilskudd. Dette vil utfordre kommuneøkonomien. For å sikre bærekraftig økonomi på lang sikt ser kommunedirektøren derfor behovet for allerede nå å starte planlegging for fremtidig redusert drift på rammeområde oppvekst, og det legges inn en redusert ramme i 2026 tilsvarende 2,5 % (2,2 mill. kr basert på ramme 2023) og tilsvarende reduksjon i 2027, totalt 5% reduksjon.

8.7 Foreslåtte bevilgninger pr rammeområder 2023-2026

Kommunedirektøren foreslår følgende bevilgninger til rammeområdene i kommende planperiode:

Forslag til bevilgninger pr rammeområde		Justert budsjett 2022	Ramme 2023	Ramme 2024	Ramme 2025	Ramme 2026
		(inkl. forslag budsjettjusteringer T2)				
1	Politisk nivå, kontroll og revisjon	3 993	4 322	3 892	4 012	3 832
2	Kommunedirektør/Sentraladm	15 671	14 837	14 823	14 509	14 395
3	Kirke	3 570	3 784	3 784	3 784	3 784
4	Værnesregionen	35 160	38 778	38 778	38 778	38 778
5	Oppvekst	87 305	89 545	88 873	88 101	85 229
6	Helse og omsorg	127 593	121 826	120 721	120 471	120 471
7	Næringsfond	0	0	0	0	0
8	Kultur	2 087	1 902	1 888	1 874	1 860
9	Bygg og eiendomsservice	22 480	20 744	19 879	19 564	19 399
10	Selvkostområder	-9 776	-13 299	-14 163	-15 122	-15 794
11	Plan Areal og Teknikk	9 368	9 969	9 155	8 841	8 777
12	Fellesformål	-9 997	-10 766	-2 252	-4 652	-5 252
	SUM bevilgning	287 454	281 643	285 377	280 161	275 480

9 Investeringer

Som følge høy gjeldsbelastning anbefaler Kommunedirektøren at det ikke gjennomføres nye vesentlige investeringer som krever finansiering med låneopptak med mindre investeringene fører til reduserte kostnader i drift som tilsvarer lånekostnaden eller skyldes lovpålagte og sikkerhetsmessige årsaker. Dette gjelder ikke investeringer på selvkostområder som finansieres med gebyrinntekter.

Selbu Kommune er i ferd med å avslutte et stort investeringsprogram, og det jobbes fortløpende med å avslutte og avlegge byggeregnskap. Avregningene vil løpende vise handlingsrommet og mulige ledige lånemidler ift vedtatte investeringer. Kommunedirektøren vil fortløpende vurdere ledige lånemidler opp imot behovet for nye låneopptak basert på allerede vedtatte investeringer, omprioritering til nye investeringer eller om midlene skal brukes til ekstraordinære avdrag på lån.

Eventuelle ubrukte lånemidler vil bli synliggjort enkelt i byggeregnskap og i årsmelding. Pr september estimeres ledig lånemidler til 15-17 mill. kr.

9.1 Kommunedirektørens anbefalinger til nye bevilgninger til investeringer 2023-2026

Kommunedirektøren anbefaler å gi bevilgninger til nye investeringer på 19,0 mill. kr i planperioden med slik fordeling og finansiering:

Bevilgninger		Finansiering
Selvkostområde	11,5 mill. kr	Nye lånemidler
Andre investeringer		
Investering i anleggsmidler	3,5 mill. kr	Ubrukte lånemidler
KLP egenkapitalinnskudd	4,0 mill. kr	Overføring fra drift
Sum nye investeringer	19,0 mill. kr	

Investeringer på selvkostområder er knyttet til vann og avløp og er nødvendige tiltak for å sikre leveranser iht lovkrav og tilfredsstillende kvalitet.

Øvrige investeringer er knyttet til øvrig drift, og er i hovedsak knyttet til nødvendige tiltak i barnehagelokaler samt ENØK-tiltak og innovasjonstiltak. I tillegg foreslås det avsatt midler for ombygging av lokaler (dagens lokaler sektoradministrasjon Helse omsorg) tilpasset annen drift. Kommunedirektøren ønsker å se på muligheten for bruk av lokalene i forbindelse med prosjektet «Sammen i Selbu», og en bevilgning gir et nødvendig handlingsrom for videre arbeid med dette.

KLP egenkapitalinnskudd er Selbu Kommunes årlige pliktige tilskudd til KLP og beregnes på grunnlag av premiereserven. Innskuddet kan ikke lånefinansieres og må derfor finansieres med overføringer fra drift.

Foreslåtte investeringstiltak fordeles slik:

Investeringer Selvkostområdet	Beskrivelse	Sum eksl.mva	2023	2024	2025	2026	Finansiering
Nytt renseanlegg Kyllobekken	Tilleggsbevilgning	1 000	1 000				Nye lånemidler
Ny ledning fra Sirhaugen til Setsaas, del 2	Tilleggsbevilgning	3 400		3 400			Nye lånemidler
Renseanlegg Flora	Avvikling/ privatisering av det kommunale renseanlegget	1 000			1 000		Nye lånemidler
Utskifting VL Kjeldstad- Blangset etp.1	Utskifting pga lekkasjer og brudd	1 700		1 700			Nye lånemidler
Utskifting VL Kjeldstad- Blangset etp.2	Utskifting pga lekkasjer og brudd	1 500				1 500	Nye lånemidler
Utskifting VL Sesaas- Stamnes	Utskifting pga lekkasjer og brudd samt styrke kapasitet	2 900				2 900	Nye lånemidler
SUM investeringer selvkostområdet		11 500					
Andre investeringer							
Tak Innbygda barnehage (hovedbygning)	Skifte av tak på hovedbygning, nødvendig tiltak for å hindre lekkasje	1 000			1 000		Bruk av ledige lånemidler
Ventilasjon Innbygda barnehage	Skifte av aggregat og kanaler, vil gi reduserte strømkostnader	500		500			Bruk av ledige lånemidler
Rehabilitering småbarn Innbygda barnehage	Etterisolering og vindusskifte (Enøktiltak)	600			600		Bruk av ledige lånemidler
Parkering innbygda barnehage	Etablere ny P-plass på øst siden av vei ikrere adkomst ved bringing, henting og varelevering)	150	150				Bruk av ledige lånemidler
Skifte av lysarmaturer i Selbuhallen	Skifte lysarmaturer til LED (Enøk-tiltak)	750				750	Bruk av ledige lånemidler
Ombygging gamle lokaler Helse	Ombygging av dagens lokaler sektoradministrasjon Helse og omsorg, tilpassning til annen drift	500	250	250			Bruk av ledige lånemidler
KLP egenkapitalinnskudd	Kommunens årlig tilskudd til KLP, kan ikke lånefinansieres	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000	Overføring fra drift
SUM andre investeringer		7 500					

9.2 Startlån 2023:

Ramme startlån 2023 foreslås satt til 3,5 mill. kr. Behovet varierer fra år til år, og som en foreløpig ramme settes 3,5 mill. kr., samme som i 2022. Estimerte ledige startlånmidler pr 1. oktober er 8,6mill. kr.

9.3 Øvrige investeringer

Kommunedirektøren foreslår å utsette bevilgninger til følgende investeringsprosjekter:

Vedlikehold Rolset Bru - estimert kostnadsramme 4 mill. kr

Siste tilstandsrapport sier at brua er sterk angrepet av rust i vitale bærende konstruksjoner. Spesielt vairene er utsatt. Innen et par år må den gjennom en omfattende renovering hvis den fortsatt skal være åpen for kjørende trafikk. Brua har i dag en vektbegrensning på 5 tonn. Uten totalrenovering må den stenges for kjørende trafikk, men kan fortsatt fungere som ferdselsåre for gående og andre myke trafikanter i 15-20 år fremover. Det foreligger gode omkjøringsmuligheter.

I løpet av 2023 må det derfor besluttes om kommunen skal gjøre de nødvendige investeringene eller om den skal nedklassifiseres til en gangbru.

Rehabilitering av bad Nestved 1 - estimert kostnadsramme 3,8 mill. kr

Badene på Nestved 1 har stått uten særlig vedlikehold siden byggeår. Badene må rehabiliteres dersom leilighetene skal inngå videre i utleieportefølje. Kommunedirektøren anbefaler å utsette vurdering av investeringen til utredningen av sentrumstomter/-eiendommer er gjennomført.

Konsekvensen med å utsette denne rehabiliteringen er at det må vurderes fortløpende om leilighetene faktisk kan leies ut. Etter innflytting på Nestatunet estimeres en ledig kapasitet på ca 15 stk. Leiligheter. Dette bidrar til at det er noe tid fremover for å gjøre vurderinger ift leilighetene.

Ombygging og rehabilitering av Nestved 2 - estimert kostnadsramme 2,5 mill. kr

Etter innflytting i 17 nye leiligheter på Nestatunet, vil det fortsatt være underskudd på leiligheter med heldøgns bemanning. Dette behovet kan møtes med en ombygging av ombygging av Nestved 2 ved å gjøre soverommet mere pleiervennlig samt en total rehabilitering av badene.

Kommunedirektøren anbefaler å utsette vurdering av investeringen til utredningen av sentrumstomter er gjennomført. Leilighetene kan fortsatt benyttes til utleieformål som i dag.

10 Finansielle måltall - Handlingsregler

Kommuneloven lovfester en generalbestemmelse om at kommunene skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevne blir ivaretatt over tid. For å ivareta dette fastsetter kommuneloven en plikt til å vedta og bruke finansielle måltall (handlingsregler) som viser den politiske målsetting for kommunens økonomiske utvikling.

Kommunedirektøren har ved utarbeidelsen av sitt forslag til handlingsplan lagt til grunn **gjeldende handlingsregler pr september 2022**. Disse gir følgende utvikling:

<i>i mill-kr</i>	Brutto drifts inntekter	Netto driftsresultat		Brutto driftsresultat		Disposisjonsfond		Netto Gjeldsgrad			Avdrag	
		inkl premieavvik		inkl premieavvik		inkl premieavvik		Brutto lånegjeld korrigert for startlån og selvkost				
			1,75 %	Positivt			8,0 %	Netto driftsinnt.	Netto lånegjeld	76,0 %		3,5 %
2021	437	21,3	4,9 %	11,3	48	11,0 %		411	359	87 %	14,6	3,3 %
2022	430	5,4	1,3 %	-3,8	57	13,3 %		400	477	119 %	14,0	3,3 %
2023	431	18,2	4,2 %	14,2	77	17,9 %		401	481	120 %	17,0	3,9 %
2024	433	13,0	3,0 %	13,0	89	20,5 %		403	470	117 %	17,0	3,9 %
2025	433	16,8	3,9 %	16,8	105	24,2 %		403	441	109 %	17,0	3,9 %
2026	433	20,7	4,8 %	20,7	125	28,8 %		403	423	105 %	17,0	3,9 %

Nye handlingsregler er til politisk behandling i oktober og Kommunedirektøren velger derfor også å vise beregninger basert på vedtak i hovedutvalgene og formannskap i oktober 2022:

<i>i mill-kr</i>	Brutto drifts inntekter	Netto driftsresultat		Brutto driftsresultat		Disposisjonsfond		Netto Gjeldsgrad		
		Eksl. Premieavvik		Eksl. Premieavvik		Eksl. Premieavvik		Brutto lånegjeld korrigert for gjeld med ekstern finansiering		
Handlingsregel			2,00 %	Positivt			40 mill	Netto driftsinnt.	Netto lånegjeld	80-100 %
2021	437	2,7	0,6 %	-7,3	5	1,2 %		410	330	80 %
2022	430	-6,1	-1,4 %	-15,4	3	0,7 %		404	450	111 %
2023	431	1,0	0,2 %	-3,0	6	1,4 %		410	455	111 %
2024	433	4,8	1,1 %	4,8	9	2,1 %		405	446	110 %
2025	433	5,8	1,3 %	5,8	14	3,3 %		405	418	103 %
2026	433	9,0	2,1 %	9,0	22	5,2 %		405	401	99 %

11 Rammeområdene

11.1 Rammeområde 1 Politisk nivå, kontroll og revisjon

Bevilgninger 2023-2026

	Justert budsjett 2022	Ramme 2023	Ramme 2024	Ramme 2025	Ramme 2026
	(inkl. forslag budsjettjusteringer T2)				
1 Politisk nivå, kontroll og revisjon	3 993	4 322	3 892	4 012	3 832

Vurderinger

Drift og budsjett er videreført som 2022. Utgifter til valg og folkevalgtopplæring er lagt inn for 2023 og 2025.

11.2 Rammeområde 2 Kommunedirektør/sentraladministrasjon

Bevilgninger 2023-2026

	Justert budsjett 2022	Ramme 2023	Ramme 2024	Ramme 2025	Ramme 2026
	(inkl. forslag budsjettjusteringer T2)				
2 Kommunedirektør/Sentraladm	15 671	14 837	14 823	14 509	14 395

Vurderinger

Drift og budsjett er i hovedsak videreført som 2022. Det foreslås å bevilge 0,1 mill. kr i midler til lederutvikling i 2023 og 0,2 mill. kr til nytt ansatte arrangement i 2024.

Det er fokus på digital utvikling, strategisk rekrutteringsarbeid, bærekraftig økonomistyring, internkontroll og helhetlig kommunikasjon. Det er viktig å skape felles kultur for heltidsstillinger, redusere sykefravær, skape arbeidsglede og endringsvilje i hele kommunen.

Fremtidsperspektiver

Området understøtter kommunens ulike sektorer og enheten skal sørge for kvalitet i tjenestene og bidra til gode arbeidsforhold og godt arbeidsmiljø på alle områder i Selbu Kommune. De ulike funksjonene tilknyttet området er under utvikling, nye digitale løsninger fører til endring i arbeidsformer og vil påvirke organisering og kompetansebehov i årene som kommer.

11.3 Rammeområde 3 Kirken

Bevilgninger 2023-2026

	Justert budsjett 2022	Ramme 2023	Ramme 2024	Ramme 2025	Ramme 2026
	(inkl. forslag budsjettjusteringer T2)				
3 Kirke	3 570	3 784	3 784	3 784	3 784

Vurderinger

Kommunens økonomiske ansvar er å bevilge et tilskudd til tilfredsstillende drift og vedlikehold iht. lovgivningen. Det er mottatt et budsjettforslag for 2023 som viser et budsjettbehov på 4,7 mill. kr. Tilskuddet har vært uendret siden 2019. Kommunedirektøren foreslår å justeres opp tilskuddet til kirken tilsvarende 6% for å kompenseres for lønnsvekst.

11.4 Rammeområde 4 Værnesregionen

Bevilgninger 2023-2026

	Justert budsjett 2022	Ramme 2023	Ramme 2024	Ramme 2025	Ramme 2026
	(inkl. forslag budsjettjusteringer T2)				
4 Værnesregionen	35 160	38 778	38 778	38 778	38 778

Vertskommunens forslag til budsjett datert september 2022 er lagt til grunn for forslaget til bevilgningen. For mer informasjon se budsjettdokumentet for samarbeidet.

Vertskommunens endelige forslag til budsjett for samarbeidet avviker noe fra Kommunedirektørens forslag til bevilgning da det er gjort noen justeringer i vertskommunens budsjettforslag helt frem til fremleggelse i oktober.

11.5 Rammeområde 5 Oppvekst

Bevilgninger 2023-2026

	Justert budsjett 2022	Ramme 2023	Ramme 2024	Ramme 2025	Ramme 2026
	(inkl. forslag budsjettjusteringer T2)				
5 Oppvekst	87 305	89 545	88 873	88 101	85 229

Forholdet til FNs Bærekraftsmål

En god oppvekst handler om trygghet, tilhørighet og utviklingsmuligheter både i barnehage, skole, kulturskole og på fritida. Fokusområder for oppvekstområdet er basert på statlige føringer samt kommuneplanens samfunnsdel, og har utgangspunkt i FNs bærekraftsmål som skal *sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle*.

Vurderinger

Gjennom arbeidet med «Sammen i Selbu» er det kartlagt at det er behov for å komme tidligere inn med hjelp til utsatte barn og unge og deres familier. En ser at flere med sammensatte behov krever mer tverrfaglig samarbeid. Det er også flere med psykisk uhelse slik at det er behov for bedre tverrfaglig samarbeid og mer systematikk i oppfølgingen. I løpet av 2022 er det startet opp et familieteam som er et lavterskeltilbud som skal bistå familier med utfordringer. Så langt er det hentet ut ressurser fra tjenester som allerede jobber opp mot barn, unge og familier. Tiltaket må prøves ut før man kan si noe om behovet for annen type kompetanse inn i teamet og om det vil være behov for økte ressurser.

For å forbedre kvaliteten på barnehage- og skoletilbudet er Selbu med på ordningen med lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnsopplæring, der siste tilskudd på stammen er et kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Bemanningsnormer i barnehage og skole er styrende for driften på de to områdene. Slike normer er selvsagt med på å sikre at man har nok bemanning, men fører samtidig til at handlingsrommet til kommunen er mindre. Det vil derfor være utfordrende å ha nok ressurser til å få inn andre yrkesgrupper i skolen. Selv om det er gjort kostnadsreducerende grep ved å legge ned Øverbygda skole ligger skolene omtrent på lærernorm og har ikke det store handlingsrommet som skolene hadde tidligere.

Det var nylig offisiell åpning av uteområdet på Bellflata, og med det så har Selbu kommune et helhetlig skoleanlegg med moderne lokaler og et variert aktivitetsområde for store og små som vil bidra til gode oppvekstvilkår og gjøre kommunen attraktiv for mange.

Selbu kommune har hatt som mål å gi tilbud til alle som søker barnehageplass, også de som ikke har rett til plass ut ifra barnehageloven. Dette er barn som kommunen ikke får tilskudd til det året de starter, og ved å legge til rette slik at alle skal få plass medfører det ekstra kostnader i form av økt bemanning. Det har imidlertid vært utfordrende å rekruttere kvalifisert arbeidskraft i barnehagene,

noe som vanskeliggjør å ha nok barnehageplasser til enhver tid, både som vikarer og ved økt behov ved løpende opptak. Nytt av året er også at maksprisen er redusert. Budsjettet for barnehage er lagt ut ifra de barnegruppene som går i barnehagen fra nytt barnehageår i august 2022.

Budsjettet for barnehager er lagt ut ifra antall barn ved hovedopptaket for 2022. Det har ikke vært mulig å planlegge for ledig kapasitet i barnehagene ut ifra nåværende rammer. Ved siste hovedopptak var det en del søknader om plass i barnehage fra januar, de fleste av dem uten rett til barnehageplass før neste hovedopptak. Alle som søkte ved hovedopptaket fikk tilbud om plass, men noen takket nei til plassen da de ikke ønsket å betale for en plass de ikke kom til å bruke før januar. Det er pr. dags dato 9 søknader om plass, der 6 ønsker oppstart i januar. Disse er det pr dags dato ikke plass til ut ifra forslag til budsjett for 2023.

Selbu kulturskole har stor søknad og leverer god kvalitet. Ansatte i kulturskolen har små stillingsstørrelser og har ofte arbeidsforhold i flere kommuner. På sikt kan det bli utfordrende å kunne rekruttere i små stillinger når ansatte slutter. Det siste året er det startet opp et nytt dansetilbud i kulturskolen. Dette er et tilbud som kunne realiseres uten økte kostnader siden det finansierer seg selv på grunn av stor deltakelse.

Selbu kommune har i løpet av 2022 fulgt opp vedtaket om bosetting av 15 flyktninger. I den forbindelse har flyktningetjenesten, voksenopplæringen og skolene fått tilført ressurser fra tilskuddsmidler i tråd med aktuelle tiltak.

Selbu folkebibliotek må i løpet av 2023 bytte ut nåværende utlånssystem da det gamle fases ut.

Grunnlag for gebyrsatser 2023

Gebyrsatser er lagt ut ifra en prisvekst/deflator på 4,1%. Regjeringen har vedtatt en reduksjon i maksprisen på barnehageplass, samt innført gratis SFO-plass inntil 12 timer. Fra før gjelder redusert foreldrebetaling i barnehage og SFO for de med lav inntekt. Et eget kommunalt vedtak bidrar til rabatterte priser i kulturskolen for samme målgruppe.

Nytt av året er priser vedrørende voksenopplæring for elever som ikke har krav på dette gratis.

Fremtidsperspektiver

Nedgang i barnetall gjør det vanskeligere å oppnå målsetting om økt bosetting i kommuneplanens samfunnsdel. Nedgang i barnetall byr på økonomiske utfordringer med tanke på mindre inntekter fra staten da det er i denne aldersgruppen kommunen mottar høyest sum per person gjennom inntektssystemet.

Skal kommunen få økt bosetting på kort og lang sikt må vi ha et attraktivt oppvekstmiljø med et godt barnehage- og skoletilbud. Derfor må det investeres i barn og unge da de er viktige for bygda både på kort og lang sikt. En ser at flere med sammensatte behov krever mer tverrfaglig samarbeid og for å hindre utenforskap må det investeres i denne gruppen.

Selbu kommune har full barnehagedekning, men ikke alle får barnehageplass der de ønsker og når de ønsker det. Noe som ikke nødvendigvis er i samsvar mellom realitet og politiske ambisjoner.

Umiddelbart tilbud i form av løpende opptak medfører kostnader. Det er en del familier med barn som ønsker plass fra januar 2023, men det har ikke vært mulig å hensynta dette i forslag til budsjett. Dette fordi det ikke har latt seg gjøre å finansiere det innen rammen for oppvekst eller det økonomiske handlingsrommet for kommunen samlet sett i planperioden, og 2023 spesielt. Det er påstartet et arbeid for å se på tiltak for å skaffe tilveie barnehageplasser på kort og lang sikt som hensyntar svingninger i etterspørsel etter barnehageplasser.

Ved siste barnehageutredning ble det pekt på at et nytt og fleksibelt barnehagebygg kan bidra til å møte svingninger i etterspørsel etter barnehageplasser, men dette vil kreve nye investeringer.

Fleksibiliteten og handlingsrommet i skolene er redusert som følge av at en stor del av ressursene går til spesialundervisning. Det vil være av stor økonomisk betydning på kort og lang sikt.

Samfunnsøkonomisk vil det være ugunstig om denne trenden fortsetter, da målet er å få flest mulig gjennom videregående opplæring og ut i arbeid. Det er både fra lokalt og nasjonalt hold satt fokus på dette for å få bedre resultater og redusere kostnader.

Femdagers skoleuke gir også økte kostnader i drift, men vil være et godt tiltak for å skape gode oppvekstvilkår, samt positivt med tanke på arbeidet med heltidskultur.

Det vil være utfordrende å opprettholde en god drift på skolene i årene fremover om nedgang i elevtall og inntekter fortsetter. Utredningen om skolestruktur pekte på at det kan være et kostnadsreduserende tiltak å ha kun en barneskole.

Kommunens arbeid med bosetting av flyktninger fra Ukraina bør ha som mål å rekruttere arbeidskraft til både kommunale og private arbeidsplasser i tillegg til å hjelpe et folk på flukt. I løpet av 2022 vil det være bosatt 15 Ukrainske flyktninger i Selbu og det vil i løpet av november komme anmodning om eventuell ny bosetting i 2023.

11.6 Rammeområde 6 Helse og omsorg

Bevilgninger 2023-2026

	Justert budsjett 2022	Ramme 2023	Ramme 2024	Ramme 2025	Ramme 2026
	(inkl. forslag budsjettjusteringer T2)				
6 Helse og omsorg	127 593	121 826	120 721	120 471	120 471

Forholdet til FNs Bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål nr.3 er å sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder. Dette målet er grunnlaget for mål om helse og livskvalitet satt i Selbu kommunes samfunnsplan og kommunens Helse- og omsorgsplan.

Selbu kommunes samfunnsplan har som mål at innbyggerne skal gis kommunale helse- og omsorgstjenester av god kvalitet. Samtidig er det et prinsipp at alle brukere skal bo lengst mulig i eget hjem. Helse- og omsorgsplan for 2020-2028 er sammen med samfunnsplan styrende for kommunal virksomhet innen helse og omsorg i planperioden. Det overordnede målet i denne planen er at helse- og omsorgstjenesten skal bidra til helsefremming og sykdomsforebygging hos befolkningen i Selbu kommune. Innbyggerne skal ved hjelp av egne ressurser og nødvendig bistand oppleve livskvalitet, mestring og egenverd i møtet med sykdom og funksjonsnedsettelse.

Vurderinger

Selbu kommune er nå tilbake til ordinær finansiering av helse- og omsorgstjenestene etter å ha deltatt i SIO- prosjektet, der det i 2020 og 2021 var full finansiering av alle vedtaksbaserte tjenester. Demografiutfordringene, med økende antall eldre og færre i yrkesaktiv alder, vil utfordre kommunen med hensyn til å opprettholde kvalitet og tilbud, og gir behov for omstilling også i helse- og omsorgstjenestene. For å møte utfordringene og dempe kostnadsveksten bør tjenestene i større grad vris mot forebygging og helsefremming gjennom hele livsløpet. Demografiendringene kan ikke løses av helse- og omsorgssektoren alene, men krever en samlet innsats fra kommunen.

Økningen i antall eldre over 80 år vil imidlertid ifølge SSBs framskrivninger være moderat fram mot 2025, noe som kan gi et handlingsrom i en periode med stram økonomi for kommunen. Sektorens budsjett for 2023 inneholder på bakgrunn av dette en del tiltak for at de overordnede rammene skal dekke kommende oppgaver. Sektoren har ingen bemanningsnormer, og alle de planlagte tiltakene er derfor vurdert i forhold til faglig forsvarlighet og lovkrav. Tiltak for å nå rammen er:

- Fysio- og ergoterapitjenesten reduseres med stillingsandel som holdes vakant gjennom året. Dagens tilbud vurderes som godt, og gjennom 2023 vil det bli vurdert om stillingen kan tas ut permanent.
- Prosjektstilling i rus- og psykisk helsetjeneste videreføres ikke. Det er p.t. mindre behov i forhold til rustjeneste, og kommunens egenandel for stillingen vil øke neste år. Det er samtidig behov for å gjøre en gjennomgang av hvilken måte tilbudet i tjenesten skal gis på. Etablering av bedre lokaler vil gi muligheter for nye tilbud, som for eksempel gruppetilbud.

- Barnebolig i miljøarbeidertjenesten legges ned som planlagt, og brukers behov ivaretas i øvrig tjeneste. Samtidig tas ekstra ressurs på natt bort.
- Ikke- lovpålagt dagtilbud for eldre hjemmeboende tas bort. Det vil bli jobbet med å få til tilbud i samarbeid med frivillige i Nestatunet, som erstatning for dette.
- Bemanningsreduksjon ved Selbu sykehjem på dag/ kveld. Dette forutsetter at beleggsprosenten på 80-85% i 2022 vedvarer.

I budsjettprosessen er det i samråd med tillitsvalgte lagt vekt på tiltak som ikke er i strid med lovverket, og som er forventet å gi minst mulig påvirkning på tjenestetilbudet til innbyggerne. Det vurderes likevel som sannsynlig at innbyggerne vil oppleve et noe redusert tjenestetilbud og venteliste. Nedbemanning vil i størst mulig grad bli løst gjennom naturlig avgang og avslutning av midlertidige arbeidsforhold.

Med bakgrunn i erfaringene fra ferieavviklinga i 2022 er det ikke planlagt innleie fra vikarbyrå i 2023. Bemanning under ferieavviklinga må i størst mulig grad løses av egne ansatte og lokale vikarer. Det vil bli jobbet med ulike tiltak rundt dette, blant annet hvordan vikarene skal kvalifiseres.

Nestatunet skal åpnes tidlig i 2023. Bygget vil inneholde boliger for heldøgns omsorg, aktivitetsdel og kontorer. Målet er et levende hus preget av aktivitet og trivsel, og er et viktig tiltak for å nå målene i samfunnsplan og helse- og omsorgsplan. Bygget skal driftes av hjemmetjenesten, og det pågår prosessarbeid for omstilling.

I sektorens budsjett er det ikke avsatt midler til satsinger på kompetanseheving og utvikling, men det vil bli søkt om midler fra aktuelle eksterne tilskuddsordninger.

Grunnlag for gebyrsatser 2023

Gebyrsatser for praktisk bistand er lagt ut ifra en prisvekst/deflator på 4,1 %, unntaket er for husstander med inntekt under 2 G der satsen fastsettes i Forskrift om egenbetaling for kommunale helse- og omsorgstjenester som oppjusteres før årsskiftet. Det samme gjelder for korttidsopphold og dag- eller natt- opphold på sykehjem. For langtidsopphold kreves vederlag pr måned i henhold til Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester kap.1.

Prisene ellers, for de tjenestene der kommunen kan fastsette prisen selv, er justert ut med en skjønnsmessig vurdering med utgangspunkt i deflator, men også med en vurdering ut ifra et kost/ nytte-perspektiv.

Abonnementspriser for nye tjenester i Nestatunet er lagt ut fra prisnivå på sammenlignbare tjenester i andre kommuner.

Fremtidsperspektiver

Demografiutviklingen, og spesielt økningen i antall demente som denne vil gi, blir en stor utfordring for Selbu kommune i årene framover. Samme utvikling sees i de fleste av landets kommuner, og det er lite som tyder på at kommunene får fullt ut kompensert for dette. Samtidig blir det færre i yrkesaktiv alder, noe som vil gi problem med å rekruttere og sikre nødvendig bemanning av

oppgavene. Det er derfor behov for omstilling og endring, og at oppgavene må løses på en mer effektiv måte. Noe kan gjøres gjennom smart bruk av teknologi og nye dataprogram, som gir mindre tidsbruk og mulighet for andre måter å løse oppgavene på. Rekrutteringsutfordringene gir også behov for gjennomgang av hvem som skal gjøre hvilke oppgaver og hvordan man best bør organiseres. Det vil likevel bli et spørsmål om hvilken kvalitet og hvilket tjenestenivå som skal gis framover. Selbu har til dels gitt tjenester av større omfang enn en del andre kommuner, noe som bekreftes gjennom statistikk og vurderinger som f.eks. kommunebarometeret. Sektorens kvalitetsmelding viser at det i dag jevnt over er god kvalitet, samtidig som det over tid er oppnådd økt effektivitet og mer målrettet bruk av ressurser. Sektoren vil fortsatt jobbe med å ha sikker styringsinformasjon, slik at effektivitetsvurderinger og justeringer kan gjøres fortløpende. Sektoren har utarbeidet tjenestebeskrivelser for de fleste av tjenestene. Disse er ment for å klargjøre hva mottaker kan forvente, og er vedtatt av politikerne. Det kan bli behov for en ny drøfting av hva som skal være innbyggernes eget ansvar, og hva som skal løses av det offentlige, innenfor rammen av lovverket.

Selbu kommunes forslag til Retningslinjer for heltidskultur er et annet viktig virkemiddel for å sikre nok ressurser til alle oppgaver. Dette vil i fremtiden gjelde alle sektorer, men er pr i dag mest synlig innenfor Helse sektoren.

En stram kommuneøkonomi gjør det krevende å prioritere forebyggende tiltak, men det er nødvendig for på lengre sikt å dempe kostnadsveksten, både i forhold til unge og eldre. Riktige tiltak med fokus på mestring og forebygging kan også utgjøre en stor forskjell for den enkeltes livskvalitet. Arbeidet med Sammen i Selbu og Leve hele livet (som vil bli videreført i regjeringens nye satsing- Bo trygt hjemme) må derfor videreføres.

11.7 Rammeområde 7 Næringsfond

Budsjett 623 NÆRINGSFOND

Inntektskilder	Inntekt Budsjett 2022	Utgifter til følgende:	Utgifter Budsjett 2022
Kons. og reg. avgift fra Statkraft, fastsatt av NVE	2 556 000	Prosjektmidler til Selbu Vekst AS	1 250 000
Kons. og reg. avgift fra Selbu Energiverk, fastsatt av NVE	494 000	Driftsstøtte ihht avtale med Selbu Vekst AS	1 100 000
		Samarbeidsavtale med Næringsforeningen i Værnesregionen (NIV)	100 000
		Tilskudd til primæringene, disp. av HUSU (Hovedutvalg Samfunnsutvikling)	600 000
Fra grunnkapitalen i Næringsfondet	300 000	Ett "penere" Selbu: Sikt- og sikkerhetsrydding for fylkesveger (FV), prosjektet utføres av (midlene overføres til) sektor Plan, Areal og Teknikk	300 000
SUM	3 350 000		3 350 000

Forholdet til FNs Bærekraftsmål

Samfunnsutvikling og samfunnsplanlegging ved Selbu Vekst og Selbu kommune skal bidra til bærekraftig utvikling. Det innebærer å fremme tiltak og aktiviteter innen næringsvirksomhet, sysselsetting, folkehelse, gode boliger, bo- og oppvekstmiljø og infrastruktur. Det skal i dette arbeidet legges vekt på langsiktige miljø – og økonomiske hensyn. Gjennom samarbeid tilstrebes det å nå FNs bærekraftsmål i arbeidet i Selbu Vekst og i Selbu kommune.

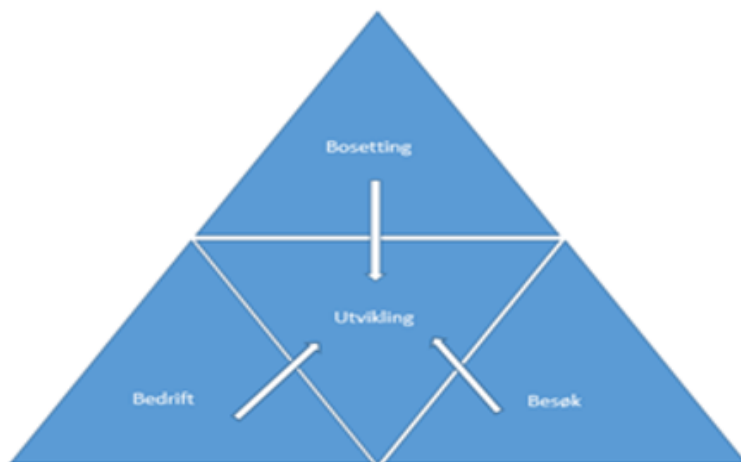
Prioriterte fokusområder for rammeområdet til Selbu Vekst:

Selbu Vekst AS (SV) er kommunens utøvende avdeling for utvikling av næring. SV skal se helhetlig på utvikling av lokalsamfunnet, og legger følgende modell til grunn for sin virksomhet:

Attraktivitetsmodellen

Steder vokser av ulike årsaker. Mennesker står sentralt i alle tre dimensjonene; bedrifts-, besøks- og bostedsattraktivitet. Summen av de tre attraktivitetsdimensjonene definerer nivået på stedets vekst.

SV skal sammen med private interesser tilrettelegge slik at det til enhver tid er tilgjengelige næringsarealer i Selbu. SV skal også fortsatt ha et sterkt fokus på markedsføring av bygda som bo- og besøkskommune.

Høsten 2020 gjennomførte SV en strategisamling sammen med eiere, HUSU og kommuneadministrasjonen som ga følgende prioriteringer for perioden frem til 2025:

Hovedutfordringen for Selbu også de neste årene vil være folketallsutviklingen. De strategiske valgene som er tatt skal bidra til at denne målsettingen nås, og at bygda ikke svekkes på antall innbyggere. Tett samarbeid mellom kommune, SV og private investorer vil være viktig i arbeidet med å utvikle Selbus attraktivitet i perioden frem mot 2025.

11.8 Rammeområde 8 Kultur

Merk at dette område kun gjelder budsjett for *Kulturadministrasjon*. Selbu kommune har ut over dette flere tunge kulturaktører som for eksempel Selbu kulturskole og Selbu Folkebibliotek.

Bevilgninger 2023-2026

	Justert budsjett 2022	Ramme 2023	Ramme 2024	Ramme 2025	Ramme 2026
	(inkl. forslag budsjettjusteringer T2)				
8 Kultur	2 087	1 902	1 888	1 874	1 860

Forholdet til FNs Bærekraftsmål

Kultur er et sentralt virkemiddel til med tanke på å skape en ønsket utvikling innenfor bærekraftsmålene:

- *God helse*
- *Mindre ulikhet*
- *Bærekraftige byer og lokalsamfunn (vi sikrer inkluderende og bærekraftige lokalsamfunn)*

Et godt eksempel på dette er hvordan kommunen legger til rette og støtter frivillighetens arbeid i forbindelse med arrangement og har tilgjengelige museer eller friluftsområder som skaper engasjement for folk uavhengig av rase, funksjonsevne, nasjonal opprinnelse, alle aldre, eller økonomisk situasjon.

Vurderinger

For 2023 er forslag til budsjett på lik linje med de siste 2-års budsjett. Dette gir rammer for en 50 % stilling på kulturområdet. Forventninger og ønsker til hva kommunen skal ta ansvar for på kulturområdet er stort og vil ikke kunne løses innenfor disse ressursene. Det blir da desto viktigere å stimulere til at frivillige lag og organisasjoner får gode arenaer for sin aktivitet. Kommunens rolle blir viktig i dette arbeidet.

Fremtidsperspektiver

Selbu har et levende idretts- og kulturliv som bidrar til livskvalitet og tilhørighet. Dette er viktig da kultur og aktiviteter som engasjerer er et svært viktig bidrag til god folkehelse og til ønsket utvikling innenfor flere av FNs bærekraftsmål.

Innenfor området kultur i Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030 har vi bl.a. følgende delmål:

Selbu har et levende idretts- og kulturliv som bidrar til livskvalitet og tilhørighet

Dette skal vi gjøre ved at vi:

- Fremmer mangfold og legger til rette for at vi har et kulturtilbud tilpasset og tilgjengelig for alle, med gode møteplasser i det offentlige rom:
- Legger til rette for samarbeid mellom frivillige organisasjoner, næringsliv og andre eksterne aktører

- Legger til rette for aktivitet for mennesker i alle aldre med ulike forutsetninger
- Utvikle aktiviteter samt vedlikeholde og utvikle idrettsparker/-anlegg og tilrettelegge for mangfold ved et aktivt samarbeid mellom kommunen, næringslivet og frivillige lag- og organisasjoner

Disse nye/oppgraderte investeringene/arenaene bidrar til å legge til rette for punktene ovenfor:

- Tælet kultursal
- Årsøya Fritidspark
- Selbustien
- Nye Selbu ungdomsskole, både inne og ute

Selbu tar vare på lokal kulturarv:

- ❖ Selbu Bygdemuseum 100 år i 2023.

Vi vil i samarbeide med frivillige aktører legge til rette for arrangement, utstillinger m.m. i forbindelse med dette.

- ❖ Arbeide for å fremme bygdas kulturarv.

Selbu kommune startet i år 2021 arbeidet med å få på plass en kulturminne-/kulturmiljøplan. Det vil bli "folkemøter" og inkludering av fagkompetanse for at planen skal bli et oppslagsverk brukt som veiledning i f.eks. byggesaker, til formidling i Oppvekstsektoren og som en inspirasjon til nye turmål. Planen skal legges frem for behandling i Kommunestyret medio år 2023.

- ❖ Tilrettelegge friområder knyttet til våre kulturminner.

Fortsatt deltakelse i prosjektet Bergkunstreisen i regi av Trøndelag Fylkeskommune: I Selbu gjelder dette helleristningene som er å finne på Grøtte, Selbustrand. Her gjelder det å få kartlagt parkering/adkomst/vedlikehold m.m., samt vurdere om helleristningssteiner skal plasseres andre steder i bygda i en bedre visuell fremstilling.

- ❖ Tælet kultursal - åpnet i mars 2022.

Her vil vi i 2023 vedlikeholde og drifte nettside for Tælet kultursal, med muligheter for booking av salen, samt billettsystem for publikum.

- ❖ Ildsjeler og aktive lag.

Det er fortsatt viktig at vi fremover har rom gjennom året til å bistå (økonomisk og/eller være en sparringspartner) de som har gode idéer og prosjekter som skaper aktivitet og utvikling i bygda og/eller har betydning for vår kulturarv. Vi vil jevnlig ha en gjennomgang av retningslinjer for tildeling av kulturmidler som fordeles av idrettsråd og kulturråd for å se om disse midlene er med å skape aktivitet som gir en merverdi for bygda.

11.9 Rammeområde 9 Bygg og Eiendom

Bevilgninger 2023-2026

	Justert budsjett 2022	Ramme 2023	Ramme 2024	Ramme 2025	Ramme 2026
	(inkl. forslag budsjettjusteringer T2)				
9 Bygg og eiendomsservice	22 480	20 744	19 879	19 564	19 399

Forholdet til FNs Bærekraftsmål

Selbu Kommune jobber for å leve opp til FNs bærekraftsmål 17 som handler om å samarbeide for å nå målene. Med dette menes at det innenfor Bygg og eiendom hele tiden jobbes på tvers av sektorene, og for at sektorene skal lykkes med sine oppgaver. Dette for å få til best mulig bærekraftig drift og gjennomføring av prosjekter.

Også FNs bærekraftsmål 12 ansvarlig forbruk og produksjon er sentralt for dette budsjettområdet. Det er fokus på å redusere avfall, og om mulig gjenbruk av materialer og utstyr. I pandemien er det skjedd en lite ønsket utvikling knyttet til at mye engangsutstyr ble brukt og dermed ga økt avfall, dette må nå reduseres.

Budsjettområdet har videre en viktig rolle med FNs bærekrafts mål 3 god helse. Gode rutiner for renhold og høy kvalitet på arbeidet er viktige faktorer. Med rekrutteringsutfordringer på renholdsområdet og mye fravær ses det på muligheten for å utvikle oppgavene, blant annet økt bruk av maskinelle hjelpemidler som f.eks. robot.

Vurderinger

Selbu Kommune jobber hele tiden med å holde kommunens bygg og eiendommer i god stand og gjennomføre drift på best mulig økonomisk og bærekraftige måte. Godt renhold og forebyggende vedlikehold prioriteres for å øke levetid og bruksverdi. Innovasjon og ny teknologi vil bli viktig for dette feltet i årene fremover. Renholdsyrket har kanskje ikke alltid hatt en velfortjent status og det er i dag utfordringer med å rekruttere nye medarbeidere. Pandemien viste hvor sterk betydning dette arbeidsfeltet har for samfunnet. Selbu kommune ønsker derfor å se på løsninger innenfor ny teknologi, som både kan gjøre jobben enklere, mer attraktiv og redusere kostnadene.

Stillinger innenfor prosjektledelse vil i takt med noe nedtrapping av investeringer endre seg fra 3 til 2 stillinger i løpet av perioden.

Grunnlag for gebyrsatser 2023

Gebyrsatser og husleier er lagt ut ifra en prisvekst/deflator på 4,1%.

Kommunestyret vedtok 15.09.2014 å innføre gjengs leie på alle typer kommunale boliger. Kommunedirektøren vil fremlegge egen sak i første del av 2023 med en helhetlig gjennomgang av prinsipper og beregninger for husleie satser. Det blir da viktig å se på hva leien skal dekke av drift, vedlikehold, renter og avdrag.

Fremtidsperspektiver

Selbu kommune har gjort en rekke større investeringer de siste årene og snart er alle de nye byggene tatt i bruk. Det pågår fortsatt et arbeid med å optimalisere driften og hente ut ønskede gevinster. Selv om flere bygg er nye så besitter kommunen også en del eldre bygg der vedlikehold vil bli stadig mer kostbart. Gapet mellom gjeldende funksjonalitet i disse byggene og det som oppnås i nye bygg er store. Det vil derfor være viktig å se helhetlig på hva kommunen skal eie, på hvilket nivå skal vedlikeholdet være, og når det kan være hensiktsmessig av kommunen å leie. Tradisjonelt har kommunen alltid eid egne bygg som en hovedregel. Men med endrede behov og tjenester i omstilling så er det grunn til å se nærmere på hva som gir best resultat over tid.

Gjeldende rammenivå som trappes ned i løpet av planperioden med 3 mill. kr frem til 2026, vil gi rammeområdet en utfordring knyttet til vedlikehold. Igjen så må kommunen gjennom innovasjon og ny teknologi sikre at vedlikehold skjer på rett tid, og at oppfølging av drift skjer på en effektiv måte. Det jobbes for tiden med et kvalitets- og avvikssystem på drift av bygg, og dette systemet skal nå videreutvikles til alle kommunens bygg.

Det rår en optimisme i kommunen som gjør sentrumsnære arealer veldig attraktive. Flere private aktører utvikler nå eiendommer i sentrum. Det skal i løpet av høsten 2022 legges frem en politisk sak om våre sentrumsnære tomter/eiendommer, og det blir da også naturlig å se på de bebygde eiendommene. Hvordan kan Selbu kommunes forvaltning av egne eiendommer i sentrum bidra til å skape et levende lokalsamfunn? Skal kommune selv utvikle de gamle omsorgsboligene eller skal det slippes til andre aktører? Hvordan kan sentrum bli levende og attraktivt for småbarnsfamilier eller for næringsliv? Å skape bolyst for «unge eldre» i sentrum som etter hvert gir oss effektiv hjemmetjeneste er en spennende tanke. Selbu kommune sitter selv på sine eiendommer som et mulig virkemiddel for å skape en utvikling.

11.10 Rammeområde 10 Selvkostområde Vann, Avløp, Feiing, Plan Bygg og oppmåling

Bevilgninger 2023-2026

	Justert budsjett 2022	Ramme 2023	Ramme 2024	Ramme 2025	Ramme 2026
	(inkl. forslag budsjettjusteringer T2)				
10 Selvkostområder	-9 776	-13 299	-14 163	-15 122	-15 794

Det vises i tillegg til beregninger gjort i forkalkyler ved beregning av gebyr, se vedlegg

Forholdet til FNs Bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål nr.6 skal sikre en bærekraftig vannforvaltning, tilgang til vann og gode sanitære forhold for alle. Dette er Selbu kommune opptatt av å gi sine innbyggere og det er forankret i kommuneplanens samfunnsdel. Planens mål 4.1 sier at;

Selbu skal ha en infrastruktur som er sikker, effektiv og miljøvennlig. Dette ved å

- ha en sikker vannforsyning med tilstrekkelig kapasitet og av god kvalitet
- ha et velfungerende avløpssystem
- ha bærekraftige avfallsløsninger som ikke bidrar til forurensing av miljøet

Vurderinger

Vann Avløp Renovasjon Feiing - VARF

I beregninger basert på data fra Norsk Vann må omkring 320 milliarder kroner investeres i vann og avløp i norske kommuner frem til 2040 for å dekke opp etterslep i vedlikehold. Uten dette vil vi ikke være i stand til å tilfredsstille våre overordnede mål om sikker vannforsyning og et velfungerende avløpssystem. Store investeringer medfører økninger i de kommunale avgiftene. Trondheim foreslår gebyrøkninger på 20% for 2023 og mange andre trøndelagskommuner må også iverksette tilsvarende økninger.

Vann

Selbu har samlet et vannledningsnett på over 300 km. Lengden på ledningsnettet er i landssammenheng statistisk likt det kommuner med 16 000 innbyggere har. I tillegg vet vi at lange ledningsstrekker ikke har tilfredsstillende kvalitet og bør saneres. Dermed vil Selbu for området vann ha ekstra utfordringer i forhold til gebyrøkninger sammenlignet med andre kommuner.

Følgende nye investeringer er foreslått i budsjettet:

- Utskifting av hovedvannledning Kjeldstad – B. Langset
- Utskifting av hovedvannledning Setsaas - Stamnes

Avløp

Vi har til sammen 10 renseanlegg rundt om i bygda. Disse ligger i Dragsten, Fuglem, Fossan, Tømra, Innbygda, Mebond, Overvik, Moslet, Kyllø og Flora.

Anleggene på *Fuglem, Fossan, Tømra, Innbygda og Overvik* er oppgraderte og av nyere dato. *Moslet og Kyllø* vil bli oppgradert i løpet av de to nærmeste årene.

De resterende anleggene er gamle og utdaterte, og har problemer med å tilfredsstille rensekravene.

Mebond er det største renseanlegget vi har. Det er utslitt og må oppgraderes. I tillegg har belastningen på anlegget økt slik at det har gått over i et annet utslippskapittel som stiller enda strengere rensekrav. Her utredes det om en skal gå for en ytterligere oppgradering og gjøre det om til et rense- og avvanningsanlegg. Ved å kunne avvanne slammet ytterligere fra alle våre renseanlegg, vil dette gi store reduserte transportkostnader for det ferdig rensa slammet som skal transporteres ut av bygda. Utredningen forventes å være ferdig i løpet av dette året og forslag til ny investering fremmes i løpet av første halvår 2023.

Følgende nye investeringer er foreslått i budsjettet:

- Renseanlegg Flora

Renovasjon

Innherred Renovasjon (IR) utfører denne tjenesten. Selbu er en av ti eierkommuner i virksomheten. IR administrerer alt og leverer selv budsjett og gebyrforslag til politisk behandling.

Feiing

Driften av området er i sin helhet underlagt Værnes brann og redning, mens det økonomiske fortsatt ligger hos hver enkelt deltakerkommune.

Plan Bygg Oppmåling - PBO

På området opplever vi en økt interesse fra private aktører som ønsker å investere og være med på å utvikle bygda. Samtidig er det en optimisme for å bygge nytt eller gjøre tilbygg på egne hus. Dette har resultert i en økning av søknader på reguleringsplaner og byggesaker. Det er nå viktig at administrasjonen ikke blir en flaskehals med lange behandlingstider da dette er en positiv og ønsket utvikling av bygda. Det er derfor foretatt nyansettelser for å styrke kapasiteten slik at saksbehandlingstiden i stor grad holdes innen fristene.

Området ble fra 2022 omgjort til et selvkostområde for private plan- og byggesaker. Dette ble et prøveår der gebyrnivået på forhånd ble satt etter våre beste forutsetninger. En ser i ettertid at dagens gebyrregulativ ikke er tilpasset at plan, bygg, oppmåling nå er et selvkostområde. En større bevissthet rundt fastsettelsen av fremtidige gebyrtyper er derfor helt nødvendig. Arbeidet med en ny gebyrforskrift for kommunens arealområder er påstartet, og planlegges å tre i kraft i løpet av første halvår 2023.

Grunnlag for gebyrsatser 2023

Vann – Avløp - Feiing

Gebyrsatsene er satt ut ifra forkalkyler 2023 – 2026. Et normalgebyr øker med ca 8%. Renteøkningen fra 2,25% – 4% forårsaker økte renteutgifter for hvert av områdene vann og avløp med 1 mill. kr. I tillegg sier forskriften at fastleddet (abonnementsgebyret) skal dekke alle faste kostnader kommunen har for drift.

Plan Bygg Oppmåling - PBO For å få et prisnivå som er tilpasset selvkost er det satt i gang et arbeid med en ny forskrift for gebyrregulativ til PBO. Denne forventes å tre i kraft i løpet av første halvår 2023. Forslaget til regulativ i budsjettet som nå legges fram til behandling, tar utgangspunkt i gjeldende gebyrregulativ med nødvendige justeringer.

Fremtidsperspektiver

Vann Avløp Renovasjon Feiing - VARF

Selbu kommune har et avgiftsnivå som ikke er det laveste i forhold til de andre kommunene i distriktet, men samtidig så er det gjort store investeringer i de senere årene på både vann og avløp. Med de forespeilede kraftige investeringene som kommer i svært mange av landets kommuner de neste årene, er Selbu allerede godt i gang med utbedringen. Men det fordrer fortsatt at vi har et stort søkelys på utbedringer og saneringer for å gi leveringssikkerhet på godt vann og tilfredsstillende rensing av avløp.

Plan Bygg Oppmåling - PBO

Den økende oppdragsmengden på området gjør at det nå er gode forutsetninger for å lykkes med å få PBO til å bli et velfungerende selvkostområde. Den nye forskriften for gebyrregulativet skal i løpet av kommende år gjøre kommunen i stand til å oppnå dette.

11.11 Rammeområde 11 Tekniske tjenester

Bevilgninger 2023-2026

	Justert budsjett 2022	Ramme 2023	Ramme 2024	Ramme 2025	Ramme 2026
	(inkl. forslag budsjettjusteringer T2)				
11 Plan Areal og Teknikk	9 368	9 969	9 155	8 841	8 777

Forholdet til FNs Bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål nr.15 sier vi skal *beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av arts mangfoldet*. Dette er også forankret i kommuneplanens samfunnsdel, mål 7.1 som sier at;

Selbu har jord-, vann- og luft med god miljøkvalitet ved å

- Bidra til å redusere klimagassutslippene
- Tilpasse oss forventede klimaendringer
- Ha jord, vann og luft med god miljøkvalitet
- Bevare naturmangfoldet og verdifull natur

Vurderinger

Selbu brann- og redningstjeneste

Selbu ble fra 2021 i sin helhet underlagt Værnes brann- og redningstjeneste der ledelsen er plassert på Stjørdal. Selbu sin økonomiske del i samarbeidet er etter en andelsfordeling som av medlemskommunene ble avtalt på forhånd. Kostnader forbundet med kjøretøy og drift av brannstasjon er i sin helhet pålagt Selbu kommune.

Landbruk

Tydal kommune har inngått leie fra oss av skogkompetanse til sin forvaltning. Omfanget av leieavtalen tilsvarer en stillingsandel på 0,3 årsverk.

Private sandfilterrenseanlegg blir forbudt fra 2027. Kommunen må derfor gjennomføre kontroller av anleggene og dette vil kreve ekstra ressurser i form av arbeidskraft og finansiering. Det legges derfor opp til en egen avgift for kontroller av private renseanlegg.

Plan, Bygg og Oppmåling

Selvkostområdet dekker kun de private tjenestene for plan- og byggesaker. Kommunale planer, klagebehandling, arbeid med kart, adresseforvaltning og Infoland må dekkes av kommunale midler.

Veier, Plasser og Gater

Drift og vedlikehold av kommunens 55 km med veger krever at en må ha et ekstra fokus på kostnadsbesparende tiltak for å opprettholde en tilfredsstillende standard. Det viktigste her er å ha en god oppfølging av våre innleide tjenester.

Grunnlag for gebyrsatser 2023

Gebyrsatser er beregnet ut fra en prisvekst på 4,1%.

Fremtidsperspektiver

Det er et stramt budsjett for Tekniske tjenester. For de kommunale vegene må det også om få år gjøres en beslutning om Rolset bru. Skal den fortsette å være en kjørebru kreves det investeringer i størrelsesorden 4 mill. kr. Saken løftes politisk i løpet 2023.

11.12 Rammeområde 12 Fellesformål

Bevilgninger 2023-2026

	Justert budsjett 2022	Ramme 2023	Ramme 2024	Ramme 2025	Ramme 2026
	(inkl. forslag budsjettjusteringer T2)				
12 Fellesformål	-9 997	-10 766	-2 252	-4 652	-5 252

Vurderinger

Premieavvik: Beregninger fra KLP september 2022 viser følgende prognoser for premieavvik i planperioden:

(i mill. kr)	2023	2024	2025	2026
Premieavvik iht prognoser	17,2	8,2	11	11,7

Dette gir tilsvarende inntektsvirkning i regnskapet. Kommunedirektøren forslår å avsette midlene i sin helhet til eget disposisjonsfond.

Lønnsreserve: Det er avsatt 5 mill. kr tilsvarende lønnsvekst på 4% til inndekking av lønnsoppgjør i 2023. For 2024-2026 settes lønnsreserven til 3,5 mill. kr tilsvarende 3%.

Helseplattformen: Utgifter til drift av helseplattformen beregnet til 1 mill.kr er lagt inn med helårsvirkning fra 2024.

12 Detaljert oversikt pr rammeområde budsjett 2023

Oversikt rammeområder - pr ansvar	Regnskap 2021	Justert budsjett 2022	Budsjett 2023
1 - Politisk nivå, kontroll og revisjon	4 101	3 993	4 322
110 POLITISKE ORGAN OG TILTAK	4 101	3 993	4 322
2 - Kommunedirektør Sentraladministrasjon	13 889	15 671	14 837
100 KOMMUNEDIREKTØR	2 819	3 010	2 883
120 SEKSJON ØKONOMI	1 519	1 861	1 922
121 SEKSJON IT	394	370	370
130 HR OG KOMMUNIKASJON	4 580	5 431	8 525
170 Seksjon personal og org - overføres til ansvar 130 fra 2023	3 109	3 758	0
171 TILLITSVALGTE/VERNEOMBUD	731	834	824
180 FRIVILLIGSENTRALEN	735	288	312
620 NÆRING	1	118	0
3 - Kirke	3 570	3 570	3 784
501 KIRKEN OG LIVSSYNSORGANISASJONER	3 570	3 570	3 784
4 - Værnesregionen	31 979	35 160	38 778
701 VR Administrering	60	60	62
702 VR Innkjøp	445	651	682
703 VR Lønn Regnskap	2 432	2 585	2 841
704 VR Skatteoppkreveren	0	0	0
705 VR IT	6 087	7 234	7 887
707 VR personvernombud	0	0	161
710 VR PPT	1 769	1 980	1 983
720 VR DMS	0	0	0
721 VR Forvaltningskontor	0	0	0
722 VR Barnevern	6 300	7 639	10 759
723 VR Legevakt	2 233	2 125	2 283
724 VR samhandling	76	39	88
725 VR NAV	6 180	6 560	5 304
726 VR Samfunnsmedisinsk enhet	894	817	309
727 VR Responssenter	336	370	425
728 VR Psykolog	239	293	291
730 VR Frisklivssentral	36	137	146
731 VR Kommuneoverlege	0	0	465
729 VR Brann og redning	4 891	4 670	5 092
5 - Oppvekst	91 669	87 305	89 545
200 SEKTORSJEF OPPVEKST	1 277	1 328	1 279
201 KONSULENT FRITID OG SLT	756	720	738
202 Skoleskyss	2 423	2 133	2 400
203 FLYKTNINGETJENESTEN	12	-2204	0
204 Selbu Voksenopplæring	10	-19	0
210 Sektoradministrasjon Oppvekst	3 946	3 729	2 497
280 PMTO Selbu	374	386	387
211 DRAGSTEN GRUNNSKOLETILBUD	3 177	2 336	2 191
212 SELBUSTRAND SKOLE	6 523	6 615	6 571
214 BELL SKOLE	18 516	21 036	20 625
215 ØVERBYGDA SKOLE	3 140		0
218 SELBU UNGDOMSSKOLE	16 686	16 040	16 000
240 SELBU FOLKEBIBLIOTEK	1 379	1 501	1 624

271	DRAGSTEN BARNEHAGE	2 421	2 431	2 612
272	TØMRA OG INNBYGDA BARNEHAGER	11 215	11 244	12 263
277	ØVERBYGDA BARNEHAGE	3 428	3 535	3 631
278	KVELLOHAUGEN BARNEHAGE	13 687	13 587	13 855
290	SELBU KULTURSKOLE	2 701	2 908	2 872
6 - Helse og Omsorg		130 300	127 593	121 826
300	Sektoradministrasjon Helse og Omsorg	5 941	4 836	3 374
302	GAVEMIDLER HS	1	0	0
303	TILDELINGS- OG KOORDINATORKONTOR	0	1 350	1 311
311	HELSESTASJONSVIRKSOMHET	3 788	3 627	3 545
312	LEGETJENESTEN	6 077	5 656	5 416
314	ERGO- OG FYSIOTERAPITJENESTEN	2 947	2 984	2 544
316	RUS- OG PSYKISK HELSETJENESTE	2 160	2 601	2 504
323	AKTIVITET- OG ARBEIDSTILBUD	1 627	1 746	1 781
330	FELLESUTGIFTER/INNTEKTER HJEMMETJENESTEN	1 209	1 217	1 301
331	HJEMMETJENESTEN	26 138	26 797	27 556
340	MILJØARBEIDERTJENESTEN - SONE 1	23 619	23 052	24 597
341	MILJØARBEIDERTJENESTEN - SONE 2	-2		0
342	MILJØARBEIDERTJENESTEN - SONE 3	9 126	7 385	7 708
343	Barnebolig	4 674	2 320	0
350	SYKEHJEMSINNTEKTER FELLES	-3 250	-3 124	-6 128
351	BRA-avdelingen	59		0
352	SELBU SYKEHJEM	30 152	32 611	30 441
353	KJØKKENAVDELINGEN	5 345	5 060	4 831
354	ENHET FOR DEMENTE SYKEHJEMMET	-84		0
360	Nattpatrulje Pleie og omsorg	10 772	9 475	11 044
7 - Næringsfond		0	0	0
623	Næringsfond	0	0	0
8 - Kultur		1 709	2 087	1 902
622	KULTUR	1 709	2 087	1 902
9 - Bygg og eiendomsservice		24 735	22 480	20 744
640	Bygg	13 043	11 985	10 549
641	Renhold	11 423	99 661	10 180
642	BOLIGFORVALTNING 446	495	0	0
611	Prosjektledelse	-227	861	15
10 - Selvkostområder VARF PBO		-8 645	-9 776	-13 299
632	Seksjon Vann	-3 557	-5 036	-5 594
633	Seksjon Avløp	-5 320	-5 946	-6 662
634	Seksjon Feiing	232	-53	-11
635	Seksjon PBO selvkost	0	1 259	-1 032
11 - Plan Areal Teknikk		9 506	9 368	9 969
600	Sektoradministrasjon Plan Areal Teknikk	223	311	314
610	Selbu Brann- og redningstjeneste	260	573	563
621	Landbruk, skogbruk og miljø	3 248	3 371	3 156
630	Plan, Bygg og oppmåling	1 950	1 017	2 345
631	Veg	3 825	4 097	3 591
12 - Fellesformål		-13 040	-9 997	-10 766
821	Fellesformål	1 165	1 603	6 434
850	FUNKSJONSFORDELING PREMIEFOND	-14 205	-11 600	-17 200
810	AVSKRIVNINGER	0	0	0

13 Obligatoriske oppstillinger:

Regnskap 2021 og opprinnelig vedtatt budsjett i løpende priser, ramme 2023-2026 i faste 2023 kroner):

Bevilgningsoversikt drift iht. budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4 første ledd (del A)	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Ramme 2023	Ramme 2024	Ramme 2025	Ramme 2026
Rammetilskudd	-191 764 305	-164 062 000	-177 670 000	-174 929 000	-174 742 000	-173 905 000
Inntekts- og formuesskatt	-114 143 127	-111 300 000	-116 823 000	-120 523 000	-120 716 000	-120 881 000
Eiendomsskatt	-11 687 443	-18 000 000	-17 000 000	-17 000 000	-16 000 000	-16 000 000
Andre generelle driftsinntekter	-487 335	-600 000	-6 800 000	-6 800 000	-6 800 000	-6 800 000
Sum generelle driftsinntekter	-318 082 210	-293 962 000	-318 293 000	-319 252 000	-318 258 000	-317 586 000
Sum bevilgninger drift, netto	282 202 989	284 612 111	276 084 686	278 255 000	273 480 000	268 845 000
Avskrivninger	24 605 398	22 000 000	28 000 000	28 000 000	28 000 000	28 000 000
Sum netto driftsutgifter	306 808 387	306 612 111	304 084 686	306 255 000	301 480 000	296 845 000
Brutto driftsresultat	-11 273 822	12 650 111	-14 208 314	-12 997 000	-16 778 000	-20 741 000
Renteinntekter	-1 821 400	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Utbytter	-3 009 319	-13 000 000	-17 000 000	-13 000 000	-13 000 000	-13 000 000
Gevinst og tap på finansielle OM						
Renteutgifter	4 662 092	8 000 000	26 000 000	26 000 000	26 000 000	26 000 000
Avdrag på lån	14 688 496	14 000 000	17 000 000	17 000 000	17 000 000	17 000 000
Netto finansutgifter	14 519 869	7 000 000	24 000 000	28 000 000	28 000 000	28 000 000
Motpost avskrivninger	-24 605 398	-22 000 000	-28 000 000	-28 000 000	-28 000 000	-28 000 000
Netto driftsresultat	-21 359 351	-2 349 889	-18 208 314	-12 997 000	-16 778 000	-20 741 000
<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat:</i>						
Overføring til investering	1 400 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Avsetninger til bundne driftsfond	13 317 841	3 826 000	3 761 000	3 790 000	3 207 000	3 164 000
Bruk av bundne driftsfond	-7 788 896	-9 615 509	-6 550 686	-3 417 000	-3 277 000	-3 280 000
Avsetninger til disposisjonsfond	14 430 407	7 139 398	19 998 000	11 624 000	15 848 000	19 857 000
Bruk av disposisjonsfond						
Dekning av tidligere års merforbruk						
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	21 359 351	2 349 889	18 208 314	12 997 000	16 778 000	20 741 000
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift iht. budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4 andre ledd (del B)	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Ramme 2023	Ramme 2024	Ramme 2025	Ramme 2026
1 - Politisk nivå, kontroll og revisjon						
Brutto Bevilgning	4 100 824	3 993 000	4 322 000	3 892 000	4 012 000	3 832 000
Bruk av fond						
Netto bevilgning	4 100 824	3 993 000	4 322 000	3 892 000	4 012 000	3 832 000
2 - Kommunedirektør Sentraladministrasjon						
Brutto Bevilgning	13 830 664	14 833 000	14 967 000	14 953 000	14 639 000	14 525 000
Bruk av fond	57 911	-130 000	-130 000	-130 000	-130 000	-130 000
Netto bevilgning	13 888 575	14 703 000	14 837 000	14 823 000	14 509 000	14 395 000
3 - Kirke						
Brutto Bevilgning	3 570 000	3 570 000	3 784 000	3 784 000	3 784 000	3 784 000
Bruk av fond						
Netto bevilgning	3 570 000	3 570 000	3 784 000	3 784 000	3 784 000	3 784 000
4 - Værnesregionen						
Brutto Bevilgning	31 979 454	35 160 000	38 778 000	38 778 000	38 778 000	38 778 000
Bruk av fond						
Netto bevilgning	31 979 454	35 160 000	38 778 000	38 778 000	38 778 000	38 778 000
5 - Oppvekst						
Brutto Bevilgning	90 952 947	88 026 384	90 941 686	88 973 000	88 201 000	85 329 000
Bruk av fond	716 215	-937 574	-1 396 686	-100 000	-100 000	-100 000
Netto bevilgning	91 669 162	87 088 810	89 545 000	88 873 000	88 101 000	85 229 000
6 - Helse og Omsorg						
Brutto Bevilgning	125 206 284	123 001 947	122 391 000	120 001 000	119 751 000	119 751 000
Bruk av fond	5 094 176	-1 399 935	-565 000	720 000	720 000	720 000
Netto bevilgning	130 300 460	121 602 012	121 826 000	120 721 000	120 471 000	120 471 000
7 - Næringsfond						
Brutto Bevilgning	109 488	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Bruk av fond	-109 488	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Netto bevilgning	0	0	0	0	0	0
8 - Kultur						
Brutto Bevilgning	1 627 762	1 912 000	1 912 000	1 898 000	1 884 000	1 870 000
Bruk av fond	81 193	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Netto bevilgning	1 708 955	1 902 000	1 902 000	1 888 000	1 874 000	1 860 000
9 - Bygg og eiendomsservice						
Brutto Bevilgning	25 304 805	21 785 000	20 744 000	19 879 000	19 564 000	19 399 000
Bruk av fond	-570 023					
Netto bevilgning	24 734 782	21 785 000	20 744 000	19 879 000	19 564 000	19 399 000
10 - Selvkostområder						
Brutto Bevilgning	-9 240 197	-9 720 220	-13 161 000	-14 606 000	-15 122 000	-15 748 000
Bruk av fond	595 476	424 000	-138 000	443 000	0	-46 000
Netto bevilgning	-8 644 721	-9 296 220	-13 299 000	-14 163 000	-15 122 000	-15 794 000
11 - Plan Areal Teknisk						
Brutto Bevilgning	9 971 085	8 574 000	10 219 000	9 405 000	9 091 000	9 027 000
Bruk av fond	-465 016	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
Netto bevilgning	9 506 069	8 324 000	9 969 000	9 155 000	8 841 000	8 777 000
12 - Fellesformål						
Brutto Bevilgning	-13 128 431	3 103 000	-10 766 000	-2 252 000	-4 652 000	-5 252 000
Bruk av fond	88 790					
Netto bevilgning	-13 039 641	-9 997 000	-10 766 000	-2 252 000	-4 652 000	-5 252 000
Sentral økonomiforvaltning						
Brutto Bevilgning	-7 570 906	-1 836 491	-5 557 314	-7 123 000	-6 680 000	-6 634 000
Bruk av fond		-3 186 000				
Netto bevilgning	-7 570 906	-5 022 491	-5 557 314	-7 123 000	-6 680 000	-6 634 000
Sum netto bevilgninger	282 203 013	273 812 111	276 084 686	278 255 000	273 480 000	268 845 000

Økonomisk oversikt etter art - drift iht. budsjett- og regnskapsforskriften § 5-6	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Ramme 2023	Ramme 2024	Ramme 2025	Ramme 2026
Rammetilskudd	-64 488 901	-166 488 000	-179 267 000	-174 929 000	-174 742 000	-173 905 000
Inntekts- og formuesskatt	-114 143 127	-111 300 000	-116 823 000	-120 523 000	-120 716 000	-120 881 000
Eiendomsskatt	-11 687 443	-18 000 000	-17 000 000	-17 000 000	-16 000 000	-16 000 000
Andre skatteinntekter	-3 116 012	-3 050 000	-9 250 000	-9 250 000	-9 250 000	-9 250 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-5 393 432	-1 496 000	-5 218 500	-5 218 500	-5 218 500	-5 218 500
Overføringer og tilskudd fra andre	-180 335 398	-28 329 057	-30 158 236	-30 158 236	-30 158 236	-30 158 236
Brukerbetalinger	-13 815 657	-13 420 558	-14 042 513	-14 042 513	-14 042 513	-14 042 513
Salgs- og leieinntekter	-44 208 313	-55 120 420	-58 482 725	-61 390 725	-62 695 725	-64 144 725
Sum driftsinntekter	-437 188 282	-397 204 035	-430 241 974	-432 511 974	-432 822 974	-433 599 974
Lønnsutgifter	214 221 545	199 364 187	213 835 932	208 960 246	208 852 246	207 759 246
Sosiale utgifter	55 424 034	64 538 011	47 216 568	56 198 238	53 398 238	52 298 238
Kjøp av varer og tjenester	104 609 291	99 761 852	102 915 064	102 290 394	101 828 394	100 835 394
overføring og tilskudd til andre	27 059 460	24 209 096	24 086 096	24 086 096	23 986 096	23 986 096
Avskrivninger	24 605 398	22 000 000	28 000 000	28 000 000	28 000 000	28 000 000
Sum driftsutgifter	425 919 729	409 873 146	416 053 660	419 534 974	416 064 974	412 878 974
Brutto driftsresultat	-11 268 553	12 669 111	-14 188 314	-12 977 000	-16 758 000	-20 721 000
Renteinntekter	-1 844 470	-2 040 000	-2 020 000	-2 020 000	-2 020 000	-2 020 000
Utbytter	-3 009 319	-13 000 000	-17 000 000	-13 000 000	-13 000 000	-13 000 000
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler						
Renteutgifter	4 679 893	8 021 000	26 000 000	26 000 000	26 000 000	26 000 000
Avdrag på lån	14 688 496	14 000 000	17 000 000	17 000 000	17 000 000	17 000 000
Netto finansutgifter	14 514 600	6 981 000	23 980 000	27 980 000	27 980 000	27 980 000
Motpost avskrivninger	-24 605 398	-22 000 000	-28 000 000	-28 000 000	-28 000 000	-28 000 000
Netto driftsresultat	-21 359 351	-2 349 889	-18 208 314	-12 997 000	-16 778 000	-20 741 000
<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat:</i>						
Overføring til investering	1 400 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Avsetninger til bundne driftsfond	13 317 841	3 826 000	3 761 000	3 790 000	3 207 000	3 164 000
Bruk av bundne driftsfond	-7 788 896	-9 615 509	-6 550 686	-3 417 000	-3 277 000	-3 280 000
Avsetninger til disposisjonsfond	14 430 407	7 139 398	19 998 000	11 624 000	15 848 000	19 857 000
Bruk av disposisjonsfond						
Dekning av tidligere års merforbruk						
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	21 359 351	2 349 889	18 208 314	12 997 000	16 778 000	20 741 000
FREMFOR TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

Estimert årlig utvikling av gjeld i planperioden iht. budsjett- og regnskapsforskriften § 5-7

i mill kr	2023	2024	2025	2026
Beregnet brutto lånegjeld pr 31.12	630,0	631,0	611,0	598,4

Bevilgningsoversikt - investering iht. budsjett og regnskapsforskriftens §5-5 første ledd	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Ramme 2023	Ramme 2024	Ramme 2025	Ramme 2026
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	178 558 951	102 753 000	1 501 000	6 037 000	3 000 000	5 338 000
Tilskudd til andres investeringer	2 500 000	1 000 000				
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 953 647		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Utlån av egne midler	3 000 000					
Avdrag på lån						
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	187 012 598	103 753 000	2 501 000	7 037 000	4 000 000	6 338 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-32 609 968	-11 046 000	-101 000	-187 000	-400 000	-188 000
Tilskudd fra andre	-567 363	-3 800 000				
Salg av varige driftsmidler	-453 792					
Salg av finansielle anleggsmidler	-1 511 452					
Utdeling fra selskaper						
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-4 601 000					
Bruk av lån	-94 564 885	-90 457 000	-1 400 000	-5 850 000	-2 600 000	-5 150 000
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-134 308 460	-105 303 000	-1 501 000	-6 037 000	-3 000 000	-5 338 000
Videreutlån	304 875		3 500 000			
Bruk av lån til videreutlån	-304 875		-3 500 000			
Avdrag på lån til videreutlån	2 948 707					
Mottatte avdrag på videreutlån	-2 644 942					
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	303 765	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-1 400 000		-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Avsetninger til bundne investeringsfond						
Bruk av bundne investeringsfond	-558 765					
Avsetninger til ubundet investeringsfond						
Bruk av ubundet investeringsfond	-12 167 415	1 550 000				
Dekning av tidligere års udekket beløp						
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-14 126 180	1 550 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	38 881 723	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt - investering §5-5 andre ledd	Ramme 2023	Ramme 2024	Ramme 2025	Ramme 2026
Nytt renseanlegg Kyllobekken	1 000 000			
Ny ledning fra Sirhaugen til Setsaas, del 2		3 400 000		
Renseanlegg Flora			1 000 000	
Utsifting VL Kjeldstad- Blangset etp.1		1 700 000		
Utsifting VL Kjeldstad- Blangset etp.2				1 500 000
Utsifting VL Sesaas- Stamnes				2 900 000
Tak Innbygda barnehage (hovedbygning)		0,00	1 250 000	
Ventilasjon Innbygda barnehage		625 000		
Rehabilitering småbarn Innbygda barnehage			750 000	
Parkering innbygda barnehage	188 000			
Skifte av lysarmaturer i Selbuhallen				938 000
Ombygging gamle lokaler Helse	313 000	312 000		
Sum varige driftsmidler nye investeringer	1 501 000	6 037 000	3 000 000	5 338 000
KLP egenkapitalinnskudd	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Sum aksjer og andeler	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000

